महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
औरही नगरपालिका
महोत्तरी

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था एंव नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरुको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औंल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(मधेश प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९

च.नं. ४०३ मितिः २०७९।३।२१

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू,
औरही नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
महोत्तरी ।

कैफियत सहितको राय

हामीले औरही नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा पूर्णरुपमा सबै कारोबार समावेश नगरी वित्तीय वितरण तयार गरेको छ ।

२. लेखापरीक्षणबाट रू.४ करोड ७८ लाख ५७ हजार बेरुजु देखिएकोमा प्रतिक्रिया प्रमाण पेश हुन आएको छैन । उक्त बेरुजु मध्ये असुल गर्नुपर्ने रू.११ लाख २२ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू.२ करोड ५६ लाख ९३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू.१ करोड ९० लाख ४० हजार र पेश्की बेरुजु रु.२० लाख १ हजार रहेको छ ।नगरपालिकाको गतवर्ष सम्म १३ करोड १८ लाख ६१ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट नभई यो वर्ष ४ करोड ७८ लाख ५७ हजार कायम भएको बेरुजु समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु १७ करोड ९७ लाख १८ हजार रहेको छ । **नगरपालिकाको बेरुजु वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजु स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएको कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले नगरपालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी नगरपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। नगर कार्यपालिका, नगरप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(पदमराज पौडेल)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

औरही नगरपालिका

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रकम रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
८४	७०	४७८५७	०	०	०	८४	७०	४७८५७	११२२	१९०४०	२५६९३	०	०	४४७३३	२००१

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति
२०७७।७८

(रकम रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
महोत्तरी	१३१८६१	०	०	१३१८६१	०	४७८५७	१७९७१८

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : औरही नगरपालिका, महोत्तरी , औरही नगरपालिका , महोत्तरी

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	dhirendra lal karn	२०७८-११-१८	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	chuda raj bhattarai	२०७८-४-१	२०७८-६-३०
लेखा प्रमुख	Manoj Kumar Mahara	२०७८-४-१	
		बेरुजु रकम	४७,८५७,११३

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१५,४०,९४,३९५	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२७,५८,२०,२७०	चालु खर्च	२०,९२,८७,५००.६३
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,०१,६०,०००	पूँजीगत खर्च	१७,५४,७०,९४२.४३
राजश्व बाँडफाँट	६,९४,७२,६२९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	९,०९,२८,७६३.९४
आन्तरिक आय	२३,९६,९३४		
अन्य आय	९,३५,५४,६०४		
कुल आय	४६,१४,०४,४३७	कुल खर्च	४७,५६,८७,२०७
बाँकी मौज्दात		१३,९८,११,६२५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु नगरपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस नगरपालिका अन्तर्गत ९ वडा, ३५.७६ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३१७५१ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**संवैधानिक र कानुनी व्यवस्था** नेपालको संविधानको धारा २१४ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार संविधान र संघीय कानूनको अधिनमा रही नगरपालिकामा निहित हुने र धारा २२१ मा व्यवस्थापकीय अधिकार गाउँ सभामा रहने व्यवस्था छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा पालिकाको हुने उल्लेख छ ।सोही अधिकार बमोजिम नगरपालिकाले कार्य गर्दै आएको छ ।	
३			**आर्थिक कारोबारको स्थिति** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम यस नगरपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता समेत स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणालीबाट तयार भएको आर्थिक बर्ष २०७७।७८ को वित्तीय प्रतिवेदन देहाय बमोजिम रहेको छ: ः	

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव								
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/ भुक्तानी	वस्तुगत/ सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/ भुक्तानी	वस्तुगत/ सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		४०,३६,५१,६५७.२५	३७,६६,२३,८४६.३४		३७,६६,२३,८४६.३४	३३,८६,२०,०३९.२०		३३,८६,२०,०३९.२०
क. प्राप्ति		३९,४९,३२,२००	३६,६९,५२,८९९.०९	०	३६,६९,५२,८९९.०९	३३,१६,०६,५७९.२०	०	३३,१६,०६,५७९.२०

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			(संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)									
			११००० कर	११	९,०७,७४,९३०	६,९४,७२,६२९.०९	०	६,९४,७२,६२९.०९	६,३४,३१,२४७.५७	०	६,३४,३१,२४७.५७	
			१३००० अनुदान		२९,५१,५७,२७०	२९,५९,८०,२७०	०	२९,५९,८०,२७०	२६,६६,००,२४२	०	२६,६६,००,२४२	
			संघीय सरकार	१२	२७,४९,९७,२७०	२७,५८,२०,२७०	०	२७,५८,२०,२७०	२४,०२,३५,७५५	०	२४,०२,३५,७५५	
			प्रदेश सरकार	१२	२,०१,६०,०००	२,०१,६०,०००	०	२,०१,६०,०००	२,४१,६७,०००	०	२,४१,६७,०००	
			अन्तरिक श्रोत		०	०	०	०	२१,९७,४८७	०	२१,९७,४८७	
			१४००० अन्य राजस्व		८५,००,०००	१५,००,०००	०	१५,००,०००	३,२९,५७६	०	३,२९,५७६	
			१५००० विविध प्राप्ति		५,००,०००	०	०	०	१२,४५,५१३.६३	०	१२,४५,५१३.६३	
			ख. अन्य प्राप्ति		८७,१९,४५७.२५	९६,७०,९४७.२५		९६,७०,९४७.२५	७०,१३,४६०		७०,१३,४६०	
			वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०	
			कोषहरु		८७,१९,४५७.२५	७७,१९,४५७.२५	०	७७,१९,४५७.२५	६८,२५,०००	०	६८,२५,०००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			धरौटी		०	१९,५१,४९०	०	१९,५१,४९०	१,८८,४६०	०	१,८८,४६०	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			भुक्तानी (ग+घ)		५४,८२,८८,१६५.२५	३९,१९,८९,६२२.०६		३९,१९,८९,६२२.०६	३२,२३,०६,५७६.७३		३२,२३,०६,५७६.७३	
			ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		५३,९५,६८,७०८	३८,४७,५८,४४३.०६		३८,४७,५८,४४३.०६	३२,१३,८५,८०१.८०		३२,१३,८५,८०१.८०	
			१०००० राजस्व तथा अनुदान	१८	०	०	०	०	-७२,०००	०	-७२,०००	
			२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१०,९०,११,२६९	९,६९,८८,२२३.६३	०	९,६९,८८,२२३.६३	७,१८,१९,९०९.४६	०	७,१८,१९,९०९.४६	
			२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	७,४६,४१,५०९	४,३१,२२,७४३	०	४,३१,२२,७४३	२,५७,२७,६७६.१५	०	२,५७,२७,६७६.१५	
			२५००० सहायता	१८	६६,०५,०००	३५,७८,७८०	०	३५,७८,७८०	१,४९,६३,६६४.०५	०	१,४९,६३,६६४.०५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			(Subsidy)									
			२६००० अनुदान	१८	३,२९,५३,०००	१,३८,५४,६९४	०	१,३८,५४,६९४	१,४४,८६,८९६	०	१,४४,८६,८९६	
			२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	१,०८,४१,०००	४७,६८,५६०	०	४७,६८,५६०	१,१६,४९,५५७	०	१,१६,४९,५५७	
			२८००० अन्य खर्च	१८	४,७६,४०,०००	४,६९,७४,५००	०	४,६९,७४,५००	४,७१,२४,०५१	०	४,७१,२४,०५१	
			३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२५,७८,७६,९३०	१७,५४,७०,९४२.४३	०	१७,५४,७०,९४२.४३	१३,५६,८६,०४८.१४	०	१३,५६,८६,०४८.१४	
			घ. अन्य भूक्तानी		८७,१९,४५७.२५	७२,३१,१७९		७२,३१,१७९	३२,२३,०६,५७६.७३		३२,२३,०६,५७६.७३	
			कोषहरु		८७,१९,४५७.२५	६६,०७,७३६	०	६६,०७,७३६	४,९८,७७४.९३	०	४,९८,७७४.९३	
			धरौटी		०	११,०८,१७०	०	११,०८,१७०	४,२२,०००	०	४,२२,०००	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			कट्टी रकम			(४,८४,७२७)		(४,८४,७२७)				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			भुक्तानी/ दाखिला गर्न बाकी									
			ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(१४,४६,३६,५०८)	(१,५३,६५,७७५.७२)		(१,५३,६५,७७५.७२)	१,६३,१३,४६२.४७		१,६३,१३,४६२.४७	
			च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			३४,९४,४२९.५२		३४,९४,४२९.५२	१३,७९,५६,६६६.७४		१३,७९,५६,६६६.७४	
			वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(१४,४६,३६,५०८)	(१,१८,७१,३४६.२०)		(१,१८,७१,३४६.२०)	१५,४२,७०,१२९.२१		१५,४२,७०,१२९.२१	
			बैंक तथा नगद बाकी	२४		(१,२८,७१,३४६.२०)		(१,२८,७१,३४६.२०)	२०,८०,३९,८०९.५७		२०,८०,३९,८०९.५७	
४			**सबै कारोबार नसमेटेको** कार्यालयले आर्थिक कारोवार संचालन गर्दा सूत्रको प्रयोग गरी आफ्नो कार्यालयबाट संचालन भएको सम्पूर्ण आर्थिक कारोवार (सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सडक बोर्ड, युनिसेफ आदी) सूत्रमा प्राविष्टि गरी सो अनुसार म.ले.प.फा.नं २७२, र २७२ को सहायक अनूसूची-१ देखी २४ सम्म पूर्ण रुपमा तयार गरी वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेमा सो अनुसार सबै कारोवार सुत्रमा समावेश नभएको, त्यस्तै अनुसूचि १ देखी २४ सम्म बैक अनुसार बाँकी समेत राखी अनुसूची पूर्ण रुपमा तयार नगरेको आदी कारणबाट वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं. २७२) ले कुल खर्च रु ४७५६८७२०७ मध्ये रु ८३६९७५८४.९४ को कारोबार समेटेको देखिएन । तसर्थ यसमा भएका सबै कमजोरी सुधार गरी सबै आर्थिक कारोबारको यथार्थ चित्रण गर्न सक्ने बनाइनुपर्दछ ।									

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५			**घटी जिम्मेवारी** स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालीबाट तयार भएको आ.ब. २०७६/०७७ को वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं. २७२ को अनुसूची १० मा सञ्चित कोष रु १४,७८,२७,४४४.१४ बाँकी मौज्दात रहेकोमा यो बर्षको सोही प्रतिवेदनको अनुसूची १० मा गत बर्षको जिम्मेवारी सारेको पाइएन । यसरी वित्तीय प्रतिवेदनमा रु १४,७८,२७,४४४.१४ जिम्मेवारी नसारेको सम्बन्धमा यकिन गरी हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ ।	
६			**बैक हिसाव मिलान** पालिकाले स्रेस्ताको मौज्दात र बैक मौज्दात भिडान गरी फरक परेको भए हिसाव मिलान विवरण तयार गर्नुपर्नेमा त्यस्तो विवरण तयार गरेको पाइएन । लेखापरीक्षणको क्रममा सबै खाताको शूरु मौज्दात र अन्तिम मौज्दात खुल्ने बैक विवरण पटक पटक माग गर्दा पूर्ण रुपमा प्राप्त हुन नसकेकोले बैक विवरणसँग स्रेस्ताको शुरु र अन्तिम मौज्दात भिडान गरिएको छैन । त्यस्तै पालिकाले साट्न बाँकी चेकको विवरण पनि पेश गरेको छैन । बैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगर्ने पदाधिकारीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।	
७			**सशर्त फिर्ता** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७७ अनुसार संघिय एवं प्रदेश सशर्त अनुदानबाट प्राप्त रकम खर्च नभएको अवस्थामा संघिय संचितकोष एवं प्रदेश संचितकोषमा बाँकी रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । वित्तीय प्रतिवेदन अनुसार नगरपालिकाले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा फिर्ता गर्न बाँकी रहेको संघीय सशर्त र विशेष अनुदान रु ५,१९,७४,२७७.३७ र प्रदेश सशर्त र विशेष अनुदान रु ४६,९५,०००.०० गरी कुल रु ५,६६,६९,२७७.३७ संघीय संचित कोष खातामा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा दाखिला नभई चालु आ.ब मा दाखिला भएको प्रमाण पेश भएको छ । संघीय संचित कोष फिर्ता समयमै गर्नुपर्दछ ।	
८			**आर्थिक कारोवारको अवस्था** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नगरपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीए अनुसार नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् · संचित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन । · कतिपय सम्बन्धित आर्थिक कारोबारहरुको गोश्वरा भौचर बजेट शिर्षकगत बैक नगदी किताबमा नजनाएकाले श्रेस्ता अनुसार बैक मैज्दात ऋणात्मक रहेको तथा स्थानीय तहका सबै खाताहरुको एकमुष्ट हिसाव गर्दा मौज्दात ऋणात्मक नरहेको । · आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा भएको खर्चको चेक भुक्तानीको लागि आवश्यक रकम मूल संचित कोष खाताबाट कार्य संचालन खातामा सोही वर्षमा ट्रान्सफर गर्नुपर्नेमा पछिल्लो आ.व. २०७८।७९ मा समेत मूल संचित कोष खाताबाट रकम ट्रान्सफर गरेको छ । मूल संचित खाताबाट आषाढ मसान्त भित्रै आवश्यक रकम ट्रान्सफर गरी खर्चको लेखाङ्कन गर्नुपर्दछ । ऐनको व्यवस्था अनुसार वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			आन्तरिक नियन्त्रण, वित्तीय उत्तरदायित्व एवम् कानुनको पालना स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य नियमित, मितव्ययी, प्रभावकारी र दक्षतापुर्ण ढंगवाट सम्पादन गर्न र वित्तिय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय वनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ–आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ८१ मा कामको प्रकृति अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको लेखापरीक्षण गर्दा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमा देहायका कमजोरी रही असर पर्ने देखिएको छ । अतः आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयन गरेको देखिएन । यसबाट सम्बन्धित काम मितव्ययी एवं प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन भएको छ भनी विश्वस्त हनु सक्ने आधार भएन । यसमा सुधार गरी कार्यालयबाट सम्पादन हुने कामलाई नियमीत, मितव्ययी एवं प्रभावकारी बनाउनु पर्दछः- • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८ बमोजिम वार्षिक खरिद योजना तयार नभएको, • कतिपय आयोजना नगर प्रमुखको तोकादेश बाट योजना स्वीकृत गर्ने गरेको, नगर सभाबाट स्वीकृत गर्नुपर्ने, • निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ५(क) बमोजिम प्रत्येक निजामती पदको कार्य विवरण बनाई लागु नगरेको , • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको • वितरणमूखी कार्यक्रम संचालन गरेको, • पूँजिगत खर्चमा आयोजनाको प्राथमिकिकरण नभएको, • स साना योजनालाई प्राथमिकता दिएको, • नापी किताब (म.ले.प.फा.नं. ५०३) छुट्टै अभिलेखको रुपमा राख्ने व्यवस्था नगरेको, • नापी किताब नियन्त्रण खाता (म.ले.प.फा.नं. ५१२) नरहेको । • भेरिएशन अभिलेख खाता (म.ले.प.फा.नं. ५०१) नराखेको । • आइटमवाइज कार्य अभिलेख खाता (म.ले.प.फा.नं. ५०५) नराखेको । • ठेक्कागत अभिलेख खाता (म.ले.प.फा.नं. ५०६) तयार नगरेको । • ठेक्का सम्बन्धी गोश्वारा लगत (म.ले.प.फा.नं. ५०७) तयार नगरेको । • जनसहभागितामा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं. ५१४) तयार नगरेको । • कोषहरुको कार्यविधि कानून नवनाएको, • उपभोक्ताको योगदान न्यूनरुपले जुटाएको, • कर तथा शुल्क अनुमानको ठोस आधार निर्माण नगरेको, • कार्यविधि वेगर आर्थिक सहायता वितरण गरेको,	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• संस्थागत क्षमता विकासमा उल्लेखनिय प्रगति नगरेको, • आर्थिक वर्षको अन्तमा खर्चको चाप हुने गरी काम गरेको, • कार्य सम्पादन जमानीको मान्य अवधि नविकरण भएको नदेखिएको, • उपभोक्ताबाट खरिद सामान परिमाण र नापी तथा उपयोग नभिडेको, • चालु प्रकृतिका खर्चलाई पूँजिगत खर्चमा विनियोजन गरी खर्च गरेको, • राजस्वको अनुमान र प्राप्ती प्रक्षेपणमूखी र दायरामुखी वनाउन नसकेको, • सवै कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन पारित नगरेको • प्राप्ती तथा भूक्तानीको खर्च सार्वजनिकीकरण नगरेको, • विद्यार्थी तथा शिक्षक अनुपात नभिडेको मर्जरको कार्यक्रम अगाडी नवढाएको • अवकास कोष सम्वन्धि कानूनी व्यवस्था कार्यान्वयन नगरेको, • एकिकृत सम्पत्ति विवरण र जिन्सीको एकीकृत लगत र निरीक्षण नगरेको, • लक्षित समूह खर्चलाई नियन्त्रणमा ल्याउन नसकेको, • विविध खर्चमा नियन्त्रण नगरेको, कतिपय विविध खर्चको विलमा घरयासी प्रयोजनका खाद्यान्न सामानको प्रयोजन नखुलाई विल राखी भुक्तानी गरेको, • कार्यालयमा टेलिफोन नभएको भनी प्रयोजन नखुलाई निजी फोनमा रिचार्ज खर्च लेख्ने गरेको, • उपभोक्ता समितिको गठन प्रक्रिया नियमानुसार नभएको, • अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरी योजना अनुगमनलाई प्रभावकारी नबनाएको, • सवं प्रकारका आयोजनामा निर्माण कार्यको गुणस्तर आश्वस्त हुने प्रमाण संलग्न गर्ने नगरेको , • उपभोक्ता समितिबाट गराएको काममा नियमानुसार खर्च अनुमोदन, खर्चको सूचना सार्वजनिकीकरण नगरेको, मर्मत सम्भारको जिम्मा सहित सम्पन्न योजना उपभोक्तालाई योजना हस्तान्तरण र सो को अभिलेखिकरण नगरेको , • लेखा श्रेस्ता अद्यावधिक भए नभएको कार्यालय प्रमुखले जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन नगरेको • जिन्सी खाता,बैक नगदी किताव, लेजर खाताहरु प्रमाणित गरी श्रेस्ता अद्यावधिक नगरेको/एउटा पेश्की बाँकी छँदै अर्को पेश्की दिने गरेको, • आम्दानी तर्फको म.ले.प.फा.नं. १०४ देखि १०९ सम्म नराखेको, • म.ले.प.फा.नं.४०७ र ४०८ जिन्सी खाता अद्यावधिक नगरेको , • समयमा पेश्की फछ्र्यौट नगरेको, • केही उपशिर्षकमा बैंक नगदी किताब र आषाढको खर्चको फाटवारी नमिलेको, • नियम बमोजिम खर्चको विल भरपाईको तेरिज, जोडजम्मा, प्रमाणिकरण,भुक्तानीको छाप र खर्चका यथेष्ट प्रमाण नरहेको,	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• ईन्धन खर्चको लगबुक नराखेको, • कतिपय निजी सवारी साधन मर्मत खर्च भुक्तानी गरेको, नियम, कानुन र निर्देशिका अनुसार कार्यान्वयन गर्नुपर्ने उपरोक्त व्यहोरा पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन नगरेका कारण वित्तीय उत्तरदायित्व एवम जवाफदेहिता र कानूनको पालनामा कमी आएको हुँदा जिम्मेवार पदाधिकारीले कामको प्रकृति अनूरुप आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्ने र कानूनको पालना गराउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
१०			**बार्षिक आर्थिक कारोवारको प्रतिवेदन** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ मा प्रत्येक कार्यालयले एक आर्थिक वर्षको अवधिभित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवार (नगदी,जिन्सी आय व्यय) को अनुसूची ११ बमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक्काईस दिनभित्र दुई प्रति सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र एक प्रति तालुक कार्यालयमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण अवधिसम्म अनुसूची ११ बमोजिमको ढाँचाको वार्षिक आर्थिक कारोवार, प्रतिवेदन तयार नगरेकोले नियमको व्यवस्था पालना भएको देखिएन । नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको परिपालना हुनुपर्दछ ।	
११			**प्रगति विवरण** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ अनुसार प्रगति विवरण तयार गरी त्यसको भौतिक र वित्तिय पक्षको सामुहिक समिक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसरी समिक्षा गर्दा प्रगति कम भएको कारण सो को जिम्मेवार व्यक्ति पहिचान गरी सुधारकालागि चाल्नुपर्ने कदम र प्रगति न्युन भएको सम्वन्धमा जिम्मेवार व्यक्ति उपर आबश्यक कारवाहि समेत गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले उक्त व्यवस्था अनुसार प्रगति विवरण तयार नगरेको कारण पालिकाले विकासका क्षेत्रमा गरेको समग्र लगानिको उपलव्धिको अवस्था मुल्याङ्कन गर्न सकिएन । पालिकाले नियमावलीको व्यवस्था अनुसारको जिम्मेवारी पुरा गरेको देखिएन । वार्षिक प्रगति तयारगर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।	
१२			**श्रोत अनुमान तथा वजेट सिमा** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरणमा वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा विषयगत क्षेत्र तथा पूर्वाधार क्षेत्रमा रकम विनियोजन गरी योजना छनौट तथा सोको प्राथमिकीकरण गरी आंशिक रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याएता पनि ठुला पूर्वाधार क्षेत्रलाई वजेटको प्राथमिकतामा राखेको देखिएन । साना, ठुला, मझौला पूर्वाधार क्षेत्रको विकासमा वजेट व्यवस्थापन गरी आगामी दिनमा कार्यान्वयनमा ल्याउन ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । नगरको प्राथमिक आयोजना कून कून हुन प्रक्षेपण गरी वजेट तथा श्रोतको प्राथमिकता तयार गरी योजना कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१३			**वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसि तादम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । एउटै क्षेत्र भित्र वडागत योजना, नगरपालिका योजना र विषयगत पूर्वाधार क्षेत्रका कार्यक्रमका लागि रकम विनियोजन गरेको छ । विषयगत क्षेत्र सँग सम्वन्धित तथा वडा र नगरपालिकाको सार्वजनिक निर्माण सँग योजना दोहोरो पर्नसक्ने अवस्था छ । एउटै योजना तथा कार्यक्रम दोहोरो तथा तेहेरो रुपमा संचालन नगरी एकै ठाउँवाट संचालन गर्ने व्यवस्थाको लागि विशेष ध्यानाकर्षण गरिएको छ ।	
१४			**मध्यमकालिन खर्च संरचना** प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा ५ मा मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सो अनुसार पालिकाले त्यस्तो खाका तयार गरेको देखिदैन । मध्यकालिन खर्च संरचनामा योजना वा कार्यक्रमको क्रियाकलापगत विवरण, सोको प्रति इकाई लागत, अनुमानित समय र सोबाट प्राप्त हुने प्रतिफल समेत खुलाई योजना तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्नुपर्नेमा ३ आर्थिक वर्षको आम्दानी र खर्च प्रक्षेपण सहितको कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण लागत र समय खुलाई तयार गरेको पाइएन ।	
१५			**आवधिक योजना र आयोजना बैंक** स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ मा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका बिषयमा स्थानीय स्तरको विकासको लागी आवधिक, बार्षिक, रणनीतिगत बिषय क्षेत्रगत मध्येकालिन तथा दिर्घकालिन विकास योजना बनाई लागु गर्नुपर्ने, त्यस्ता योजना संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका योजना अनुकुल हुनुपर्ने विभिन्न अन्तसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिई योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । योजना बनाउदा आर्थिक विकास र गरिबि निबारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने उत्पादन मुलक र छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जिवन स्तरमा आम्दानी र रोजगार बढ्ने, स्थानीय स्तरका जनताको सहभागिता जुट्ने, स्वयम् परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने, स्थानीय श्रोत साधन र सिपको अधिकतम प्रयोग हुने, पिछडिएको वर्ग र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने योजना संञ्चालन गनुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले आवधिक योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको पाइएन । स्थानीय आवधिक योजना र आयोजना बैंकको अवधारणा कार्यान्वयन गरी आयोजना छनौट र आयोजना व्यवस्थापनमा प्रभावकारीता ल्याउनुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६			**आय व्ययको अनुमान** नगरसभाको वैठकले बजेट पारीत गरेको र आय व्ययको प्रक्षेपण गर्दा २०७५।७६ को यथार्थ, २०७६।७७ को संशोधित अनुमान र २०७७।७८ को अनुमान पेश गर्नु पर्नेमा ०७५।७६ को यथार्थ र २०७६।७७ को संशोधित अनुमान उल्लेख नगरी २०७७।७८ को अनुमान मात्र उल्लेख गरी कार्यक्रम बजेट स्विकृत गरेको छ । यसवाट गत वर्षको बजेट संग तुलना गर्न सक्ने अवस्था देखिएन । बजेट अनुमान र यथार्थ प्राप्तिको स्थिति यस प्रकार छ: रु हजारमा	

क्र.स.	विवरण	वार्षिक अनुमान	यथार्थ
1	आन्तरिक स्रोत	१०४९००	२३९७
2	राजस्व बाँडफाँड	७५४४१	६९४७३
3	वित्तीय समानीकरण	११३६६०	११३६६०
४	सशर्त अनुदान	१४३०००	१५७३२०
५	विशेष/समपुरक	२५०००	२५०००
६	चालु खर्च	१९१९१०	२९२८५०
७	पूँजिगत खर्च	२७००९१	१८१७२८

१७			**आन्तरिक ऋण** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ बमोजिम नगरपालिकाले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसमा सम्बन्धित सभावाट स्वीकृत गरी उत्पादनशिल, रोजगारमुलक, आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यका लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था छ । यस नगरपालिकाले यो वर्ष आन्तरिक ऋण लिएको देखिएन ।	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१८</td><td></td><td></td><td>चौमासिक तथा आषाढ महिनाको खर्च
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ मा कार्यालयले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार खर्च गर्नु पर्दछ । कार्यालय बाट प्राप्त विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ । जस अनुसार तेश्रो चौमासिकमा बढी खर्च गरेको देखियो । यसवाट कामको गुणस्तरमा समेत प्रभाव पारेको देखिन्छ । तेश्रो चौमासिक तथा आषाढमा बढी खर्च गर्ने प्रवृत्तिले आर्थिक कारोवारको पारदर्शिता एवं गुणस्तरमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने देखिन्छ । यसमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
<table>
<tr><th rowspan="2">शिर्षक</th><th rowspan="2">कुल खर्च</th><th colspan="2">पहिलो चौमासिक</th><th colspan="2">दोस्रो चौमासिक</th><th colspan="2">तेस्रो चौमासिक</th><th colspan="2">आषाढ महिना</th></tr>
<tr><th>खर्च</th><th>प्रतिशत</th><th>खर्च</th><th>प्रतिशत</th><th>खर्च</th><th>प्रतिशत</th><th>खर्च</th><th>प्रतिशत</th></tr>
<tr><td>न.पा.पूँजिगत</td><td>१५२८६८९७९</td><td>४१५०००५</td><td>२.७१</td><td>२५५८५६४२</td><td>१६.७४</td><td>१२३१३३३३२</td><td>८०.५५</td><td>९२८७८६१७</td><td>६०.७६</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>१९</td><td></td><td></td><td>न्यायीक समिति
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ।समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ।तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गत बर्षको उजुरी बाँकी नरहेको र यो बर्ष दर्ता भएका उजुरी संख्या २४ मध्ये २१ वटा फर्स्यौट भएको र ३ वटा बाँकी रहेको देखिन्छ । बाँकी उजुरी पनि समयमै फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२०</td><td></td><td></td><td>वार्षिक खरिद योजना/गुरु योजना
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमा भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोड भन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरु योजना तयार गर्नुपर्ने, नियम ८ ले वार्षिक १० लाख भन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले आफ्नो खरिद ऐन नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना/गुरु योजना बनाई खरिद कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१			**खरिद कारवाहीको अभिलेख** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४९(1) अनुसार सार्वजनिक निकायले हरेक खरिद कारवाहीको निम्ति चालु रहेका लागत अनुमान देखि भुक्तानी सम्म प्रयोग हुने ठेक्का सम्झौता लागयत फाइल खडा गरी कम्तीमा सात वर्षसम्म सुरक्षित राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित व्यवस्था अनुसार ठेक्का बन्दोबस्तका छुट्टै फाइल खडा गरी राखेको छैन । लेखापरीक्षणको क्रममा बिगत आ.ब, यस वर्ष को ठेक्का बन्दोबस्त भइ सम्पन्न भएका तथा ठेक्का चालु रहेका फाइलहरुको ठेक्का फाइल, विड डकुमेन्ट सम्झौता लगायत विवरण पटक पटक माग गर्दा उपलब्ध नभएपछि कागजात प्राप्त नभएकोले सो सम्बन्धी खर्च यकिन तथा परीक्षण गर्न सकिएन । उल्लेखित व्यवस्था अनसार ठेक्का बन्दोबस्तका छुट्टै फाइल खडा गरी खरिद कार्य प्रभाबकारी बनाउनुपर्दछ ।	
२२			**अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण** स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४ बमोजिम योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन तथा मूल्यांकन योजनासमेत तयार गर्नुपर्ने र नगरपालिकाबाट संचालन भएका योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी सोको प्रतिवेदन कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नगरपालिकाले योजनाबद्ध रुपमा संचालित योजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यान्वयन गरेको देखिएन । केहि योजनामा नगर प्रमुख र उप प्रमुख तथा सम्बन्धित वार्ड अध्यक्ष र सदस्यले अनुगमन गरेको भएपनि ,केहि योजनामा नगर प्रमुख र सम्बन्धित वार्ड अध्यक्ष र सदस्यले वाहेक अधिकांश योजना वार्ड अध्यक्ष, वार्ड सदस्यले मात्र तथा कर्मचारी,प्राविधिकले मात्र अनुगमन गरेको देखिएको छ । प्रस्तुत अनुमगन प्रतिवेदनमा आर्थिक अवस्था र काम सम्पन्न भएको व्यहोरा उल्लेख गर्ने गरेको छ । काम नभएका र सुधार गर्नुपर्ने व्यहोरा कमै मात्र उल्लेख गर्ने गरेको छ । यसरी योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्य ऐनले निर्दिष्ट गरेबमोजिम जिम्मेवार पदाधिकारीबाट नगराउँदा र प्राविधिक पक्षको कमि कमजोरी नऔंल्याउँदा साधनस्रोतको अधिकत्तम उपयोग, सेवा प्रवाह तथा कामको गुणस्तर प्रभावकारी हुन नसक्ने तर्फ जिम्मेवार पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।	
२३			**गुणस्तर परिक्षण** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर बमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट खरिद गरिएका ल्यापटप लगायत सवारी साधनको भुक्तानी गर्दा सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको छैन । अतः ती सामानहरुको गुणस्तर सम्बन्धमा सुनिश्चित गरिनुपर्दछ ।	
२४			**सामाजिक परीक्षण** पालिकाले सार्वजनिक परीक्षण अन्तर्गत योजना संचालन, कार्यान्वयन र कार्यप्रक्रियामा पारदर्शिता र जवाफदेहिताको वृद्धि गर्न सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी उपभोक्ता समिति परिचालन निर्देशिका बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्नेमा ल्याएको देखिएन । सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी ढाँचा तोकी कार्यान्वयनमा नल्याएकोले योजनामा सार्वजनिक परीक्षण हुन सकेको पाइएन । पालिकाले केही ठूला योजनाहरू छनौट गरी सामाजिक परीक्षणको व्यवस्था समेत कार्यान्वयन गरेको देखिएन । पालिकाबाट संचालित सबै पुँजीगत एवं चालु योजनामा निर्देशिका बनाई तोकेको ढाँचा अनुरुप सार्वजनिक परीक्षण गराउने कार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२५			**स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ नगरपालिकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ । \ त्यसैगरी प्रत्येक नगरपालिका र नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा नगरपालिकाको समग्र प्रोफाईल तयार गर्नुपर्नेमा सो समेत तयार गरेको देखिएन ।	
२६			**जिन्सी व्यवस्थापन** आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७६ तथा तत् सम्बन्धी नियमावली २०७७ बमोजिम तोकिएको अवधिमा जिन्सी निरीक्षण गरी प्रतिवेदन लिने, प्रतिवेदनले औल्याएका कैफियतहरु समयमै सम्बोधन गर्ने जस्त कार्यहरु भएको पाइएन । जिन्सी व्यवस्थापनको लागि सार्वजनिक सम्पत्ती व्यवस्थापन प्रणाली जस्ता सफ्टवेयरहरु प्रयोगमा ल्याएको पाइएन । जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदन नहुदा पालिकाको जिन्सी सम्पत्ती कति र कुन अवस्थामा छ एकिन गर्न सकिएन । तसर्थ सार्वजनिक सम्पत्तिको यथोचित अभिलेख, संरक्षण तथा उपयोग हुने गरी जिन्सी व्यवस्थापन गरिनुपर्दछ ।	
२७			**सम्पत्ति हस्तान्तरण** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल–अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख गरी, त्यसरी कायम भएका नगरपालिका वा नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था भएतापनि पालिकाले तयार गरेको जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा साबिक गाउँ बिकास समिति तथा सा अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान सामानहरु नगरपालिकाको मूल जिन्सी खातामा जिम्मेवारी सारेको देखिएन। यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्याबधिक गर्नुपर्दछ । वडा, स्वास्थ्य, शिक्षा, सेवा केन्द्र, नगरपालिका लगायतको सम्पत्तिलाई एकिकृत गरिनुपर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>बेरुजु अभिलेख
मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम नगरपालिका तथा नगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको नगरपालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस नगरपालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले नगरपालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । पेश्की तथा बेरुजुको एकिकृत विवरण तयार गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>पदाधिकारी सुविधा
मधेस प्रदेशले बनाएको स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुले पाउने सुविधाको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ३ मा स्थानिय तहको आन्तरिक स्रोत समेतको आधारमा सम्बन्धीत सभाले पारित गरेको सुविधा तथा भत्ता पाउने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यो बर्ष निम्नानुसार पदाधिकारी सुविधामा खर्च गरेको छ ।
<table>
<tr><th>विवरण</th><th>खर्च रकम</th></tr>
<tr><td>पदाधिकारी अन्य सुविधा</td><td>११२२४५००</td></tr>
<tr><td>इन्धन पदाधिकारी</td><td>३७५८००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>११६००३००.</td></tr>
</table>
उक्त खर्चमा गत बर्षको पदाधिकारी सुविधा यो बर्ष खर्च गरेको रु ७२,८२,५००.०० घटाउँदा यो बर्षको खुद पदाधिकारी सुविधा रु ४३,१७,८०० हुन आउँछ जुन नगरपालिकाको यो बर्षको आन्तरिक आयको तुलनामा २८७.८५ प्रतिशत बढी रहेको देखिन्छ ।उक्त कानूनले आन्तरिक स्रोत समेतको आधारमा सुविधा पाउने व्यवस्था गरेतापनि पालिकाले राजस्व बाँडफाँडबाट मात्र खर्च व्यहोरेको देखिन्छ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक आय बढाई यस्तो खर्चलाई आन्तरिक आयको निर्दिष्ट सिमाभित्र राख्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>सभा सञ्चालन खर्च
पालिकाले यो बर्ष सभा सञ्चालनमा रु ११,७१,९८५.०० खर्च गरेको छ । उक्त खर्च मध्ये निम्नानुसारका फर्महरुलाई खाना खाजा तथा टेन्ट बापत भुक्तानी गरेको पाइयो । सभा सञ्चालन कार्य पूर्वानुमान गर्न सकिने हुदा खरिद योजना मार्फत खाना खाजाको दर रेटमा प्रस्ताव लिइ प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद गर्न सकिने भएतापनि कार्यालयले सो नगरी सोझे खरिद गरेको पाइयो । प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद नगरेको र रु २०००० भन्दा बढिको रकम भुक्तानी गर्दा मू.अ.कर बिजकबाट गर्नुपर्नेमा सो समेत नगरेकोले खर्च रकम नियमित गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>भौचर नं. र मिति</th><th>फर्म</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>४७०-०७८/३/२९</td><td>देविका होटल</td><td>२१७०९९.४९</td><td>मू.अ.कर बिजक जारी नगरी विभिन्न मितिका १० थान खाना खाजाका पान बिल जारी गरेको ।</td></tr>
<tr><td></td><td>श्री कृष्ण स्वीट एण्ड चाट हाउस</td><td>२३९२००.</td><td>मू.अ.कर बिजक जारी नगरी विभिन्न मितिका ११ थान खाना खाजाका पान बिल जारी गरेको ।</td></tr>
<tr><td>४८७-०७८/३/३०</td><td>अर्जुन माली फुल भण्डार तथा टेन्ट रथ</td><td>१५००००</td><td>मू.अ.कर बिजक जारी नगरी २ थान बिल जारी गरेको ।</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>६०६२९९.४९</td><td></td></tr>
</table></td><td>६०६,२९९.४९</td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>सञ्चार महशुल
पालिकाले यो बर्ष सञ्चार महशुलमा रु १,१९,६८२.०० खर्च गरेकोमा त्यस्तो खर्च कार्यालय प्रयोजनका अतिरिक्त केही पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई रिचार्ज सुविधाको रुपमा पनि खर्च गरेको पाइयो । सञ्चार सुविधालाई कानूनद्धारा व्यवस्थित गरेर मात्र खर्च गरिनुपर्दछ । विभिन्न तहका कर्मचारीलाई सञ्चार सुविधा दिने गरी कानून बनाएको नपाइएको तथा नगरसभाबाट पनि त्यस्तो प्रकृतिको निर्णय भएको नदेखिएकोले यस्तो खर्चलाई कानूनद्वारा व्यवस्थित बनाइनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>कर्मचारी व्यवस्था
पालिकाले आफ्नो नियमित कार्य सञ्चालन गर्न कार्यबोझ, कार्य प्रकृति तथा कार्य परिमाण समेतको आधारमा संगठनात्मक सर्वेक्षण गरी दरबन्दी कायम गरेको पाइएन । संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले पठाएको दरबन्दी अनुसारको पदपुर्ति तथा रिक्तको स्थिति देखिने गरी विवरण तयार गरेको पाइएन । रिक्त पदपुर्ति गर्न के कस्तो प्रयास भएको छ सो विवरण समेत लेखापरीक्षणको क्रममा उपलब्ध हुन सकेन । रिक्त पद समयमै पदपूर्ति गरी र दरबन्दी भन्दा बढी हुने गरी पदपूर्ति नगरी कर्मचारी व्यवस्थापनलाई चुस्त र दुरुस्त बनाइनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३			**तलवी प्रतिवेदन** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख १ अनुसार कुनै पनि कर्मचारीको तलवि प्रतिवेदन सम्वन्धीत जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पारित गराई तलब खुवाउने व्यवस्था छ । त्यस्तै दफा ७ ख २ अनुसार तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब खुवाएमा यस्तो तलब खुवाउने पदाधिकारीवाट असुल गराउनु पर्ने प्रावधान छ । यस वर्ष कार्यालयले कर्मचारी तलव भत्तामा रु. १,६४,५७,५०६.०० खर्च लेखेकोमा तलवी प्रतिवेदन पारित नभएकोले तलव र ग्रेड भिडान गर्न सकिएन । ऐनको व्यवस्था पालना गरी तलवी प्रतिवेदन पारित गराई तलव भत्ता खर्च गर्नुपर्दछ ।	
३४			**भ्रमण अभिलेख एवं प्रतिबेदन** भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार आफू कार्यरत क्षेत्रभित्र भ्रमण गर्दा दैनिक भ्रमण भत्ता नपाउने तथा एकै दिन गएर फर्किन सक्ने ठाउमा खाजा खर्च वापत दैनिक भ्रमण भत्ताको २५ प्रतिशत रकम दिन सकिने उल्लेख छ । नियम २१ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि सम्बन्धित कार्यालयले अनुसूची–६ बमोजिमको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले विभिन्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीले विभिन्न स्थानमा अनुगमन तथा भ्रमण गरेको भनी अनुगमन तथा मूल्याकंनमा रु ९५२१३० र भ्रमण खर्चमा रु ३७४४०० खर्च लेखेकोमा भ्रमण अभिलेख व्यवस्थित राखेको छैन । एउटै गोश्बारा भौचरबाट अनुगमन तथा मुल्याँकन, सरुवा तथा भ्रमण भत्ता एकमुष्ट भ्रमण/अनुगमन प्रतिबेदन बेगर तेरिज तयार नगरी खर्च लेखेको उचित देखिएन । नियमाबलीमा उल्लेख भए बमोजिम भ्रमण अभिलेख तथा भ्रमण प्रतिबेदन राखेरमात्र भ्रमण खर्च लेख्ने र एकैदिन जान आउन सकिने स्थानमा बास बस्ने गरी काज खटाउने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
३५			**सवारी साधन मर्मत** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ वमोजिम सरकारी जिन्सी मालसामान हानी नोक्सानी नहुने गरि संरक्षण गर्ने र तिनीहरुको राम्रो सम्भार गरी वा चालु अवस्थामा राख्ने उत्तरदायित्व सम्वन्धित कार्यालय प्रमुखको हुने उल्लेख छ । सोही वमोजिम कार्यालयमा रहेको चल्ती जिन्सी मालसामान मर्मत गर्नुपर्ने भएमा कार्यालय प्रमुखबाट मर्मत आदेश स्वीकृत गराई मर्मत गराई खर्च लेख्ने र सोको मर्मत अभिलेख तयार गरी राख्नुपर्दछ । नगरपालिकाले मर्मत खर्च भुक्तानी गर्दा म.ले.प.फा.नं. ४१५ तयार नगरी रु. २७८२४६ खर्च लेखेको छ । नियमको पालना तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।	
३६			**प्रकोप व्यवस्थापन**	
३६.१			पालिकाले यो बर्ष कोभिड १९ को महामारी रोकथाम तथा व्यवस्थापन गर्ने सिलसिलामा यो शिर्षकबाट रु ६६,०७,७३६.०० खर्च गरेकोमा भुक्तानी दिन बाँकीको विवरण म.ले.प.फा.नं. २२१ अनुसार भुक्तानी दिन बाँकी रकम मात्रै रु ६३,३३,३५९.७१ रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छनः	
३६.२			सामाग्री खरिद तथा व्यवस्थापनः पालिकाले कोभिड १९ महामारी व्यवस्थापनको सिलसिलामा निम्नानुसारको सामाग्रीहरु खरिद गरेको देखिन्छ । भौचर नं. र मिति | फर्म | समानको प्रकार | भुक्तानी रकम | कैफियत	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				१-०७७/७/१७	हुमागाई जनरल स्टोर्स	फर्म, तन्ना झुल लगायत	२९९३०६	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				२-०७७/७/१७	घर संसार बर्दिबास	सरसफाई सामाग्री	१५७७५८	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				६-०७७/७/२०	आर्यन सप्लायर्स	किचन र विधुतीय सामाग्री	१३४४८१	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				७-०७७/७/२०	राजन भाडा पसल एण्ड गिफ्ट हाउस	किचन सामाग्री	९६६३०	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				१०-०७७/७/२०	आदित्य किराना पसल	विविध खाद्यान्न	३०२१४८	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				११-०७७/७/२०	रविन्द्र कुमार यादव	सरसफाइका समानहरु	७३६२५	व्यक्ति मार्फत भुक्तानी ।		
				१४-०७७/८/१४	पैरवी कन्सल्ट प्रा.लि.	प्लाष्टिकका समानहरु	४६९५१	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				१७-०७७/८/१४	पंचधुरा सर्जिकल	आर डि टि किट लगायत	९५६००	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				१८-०७७/८/१४	समा इन्टरप्राइजेज	पि.इ.रोल	१२९९५०	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				१९-०७७/८/१४	जलपा होजियारी	झुल भेस्ट लगायत	९९८०१	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				२३-०७७/८/१७	एम.एस.मेडिटेक प्रा.लि	औषधी	८८२७८	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				२५-०७७/८/१७	अमोघ केयर प्रा.लि.	सेनीटाइजर पिपिइ लगायत	९८४७८	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				२६-०७७/८/१७	शिवासं जनरल स्टोर्स	सेनीटाइजर मार्स्क लगायत	११७३०२	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				३१-०७७/१०/१४	राइन सप्लायर्स	सर्जिकल मार्स्क	४४९५१४	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				३२-०७७/१०/१४	एस आर मल्टिट्रेडेड प्रालि	पिपिइ मार्स्क लगायत	१९९९५४	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				३३-०७७/१०/१४	शिवांस जनरल स्टोर्स	सेनीटाइजर थर्मल गन लगायत	१७९७०२	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				३५-०७७/१०/२१	अमोघ केयर प्रा.लि.	पिपिइ सेट	९९४९८	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				४१-०७८/१/१०	आदित्य किराना पसल	विविध खाद्यान्न	३९२००१	गत बर्षको बिल राखी भुक्तानी ।		
				३६-०७७/१०/२३	ए टु जेड होस्मी सोलुसन नेपाल	बिरामी बेड थर्मल गन लगायत	५४८६३८	रु ५ लाख भन्दा बढिको सोझै खरिद एउटै फर्मबाट गरेको ।		
				जम्मा			३०६०९७७			
			पालिकाले कोभिड १९ व्यवस्थापनको लागि उपर्युक्तानुसार गरेको खर्च रु ३६०९६१५ मध्ये रु ३०६०९७७ आ.ब. ०७६/०७७ को रहेकोमा सोही आ.ब.मा भुक्तानी नदिई यो आ.ब. मा आएर भुक्तानी दिएको देखिन्छ । यसरी ढिलो गरी भुक्तानी दिनुको कारण खुलासा गरेको छैन । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ६६ मा विशेष परिस्थितिमा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था तथा नियमावली २०६४ को नियम १४५ (१) मा ऐनको दफा ६६ बमोजिम विशेष परिस्थितिमा खरिद गर्दा सार्वजिनक निकायले आकस्मिक परिस्थितिको सामना गर्न आवश्यक परिमाण र समयावधिका लागि मात्र यथासम्भव प्रतिस्पर्धा गराई वा एउटा मात्र आपूर्तिकर्तासँग लिखित दरभाउपत्र वा प्रस्ताव लिई स्वच्छ र उचित मूल्यको लागि वार्ता गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था भएतापनि पालिकाले एकै प्रकृतिको सामाग्रीहरु विभिन्न टुक्राबाट खरिद गरेको तथा उचित मूल्यको वार्ता गरी खरिद गरेको देखिदैन । त्यस्तै लेखापरीक्षणको लागि प्राप्त कार्यालयको जिन्सी अभिलेखमा परिमाण केरमेट गरेको, केरमेट गरेको ठाउँमा सहिछाप नभएको र समानहरुको आम्दानी मात्र जनाएको तर खर्च र बाँकीको स्थिति नदेखाएको तथा फाँटवाला र कार्यालय प्रमुखको सहि छाप नभएको देखियो ।यसबाट प्राप्त सामाग्रीहरुको अभिलेख व्यवस्थापन कमजोर रहेको देखिन्छ । अभिलेख व्यवस्थापन कमजोर रहदा कोभिड १९ को सिलसिललामा खरिद गरिएका खप्ने तथा नखप्ने समानहरुको सही सदुपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सकिएन । तसर्थ खरिद कार्यमा खरिद कानूनको पूर्ण पालना गर्नुको साथै उक्त समानहरुको आम्दानी उपयोग तथा बाँकी मौज्दात स्थिति एकिन गरी जिन्सी समानहरुको अभिलेख, संरक्षण तथा उपयोगलाई प्रभाबकारी बनाउनु पर्दछ ।							
३६.३			राहत वितरणः पालिकाले कोभिड १९ को सिलसिलामा राहत बितरणको लागि वडाध्यक्षहरुलाई दिइएको पेश्कीमा नपुग भएको भनी निम्नानुसार खर्च गरेको देखिन्छ । यसरी खर्च लेख्दा खर्चको तेरिज तयार नगरेको, संलग्न राहत बितरणको कतिपय भर्पाईमा परिमाण नखुलेको जस्ता कमजोरी देखिएका छन । तसर्थ पेश्की समेत कुल खर्चको खर्चको तेरिज, परिमाण समेत खुलेको बितरण भरपाई तथा राहत बितरणको लागि मानिसहरु छनौटको आधार समेत खुलाइ पेश गर्नुपर्ने रु							१,३२०,६९६

भौचर नं. र मिति	खर्च प्रयोजन	खर्च रकम
४३-०७८/१/१०	वडा नं. १, २ र ८ मा नपुग राहत रकम	३११८४०
४७-०७८/१/१२	वडा नं. ४, ५ र ६ मा नपुग राहत रकम	१००८८५६
जम्मा रकम		१३२०६९६

३७			**पेश्की बाँकी**							२,००१,२७२

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फछर्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । स्थानिय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली बाट तयार भएको वित्तिय प्रतिवेदनको अनुसूची २३ मा कार्यालयले संस्थागत रुपमा दिएको पेश्की आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म फछर्यौट नभई वाँकी रहेको रु मध्ये म्याद नाघेको पेश्की बाँकी रु रहेको देखियो । म्याद नाघेको पेश्की बाँकी नियमावलीको व्यवस्था अनुसार समयमै फछर्यौट गर्नुपर्ने देखिएको रु	

सि.नं	गो भौ नं	पेश्की लिने व्यक्ती /पदाधिकारी	पेश्की बाँकी
पदाधीकारी			०
१	४८१	सुरेन्द्र कुमार साह	६७२०००
कर्मचारी			०
२	१२७	चन्द्रिका प्रसाद यादव	३५००००
३	२१	रविन्द्र कुमार यादव	२११५०
४	२१	रविन्द्र कुमार यादव	८३६००
५	२१	रविन्द्र कुमार यादव	१९५५०
६	२१	रविन्द्र कुमार यादव	१६७००
७	१८३	आशिष ढुङ्गेल	९५०००
८	२१९	राजा नन्द यादव	१००००
९	२३१	आशिष ढुङ्गेल	६५०२५
१०	२६३	चन्द्रिका प्रसाद यादव	१०००००
११	२७९	आशिष ढुङ्गेल	९६०००
१२	१००	धन बहादुर राई	६२२४७

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

१३	३९२	आशिष ढुङ्गेल	३०००००
व्यक्तिगत			०
१४	२८४	नथुनी ठाकुर	३००००
१५	३३७	सुमन कुमार लाल कर्ण	८००००
जम्मा			२००१२७२

क्रम	कर्मचारीको नाम	पेस्की रकम
३७.१	सुरेन्द्र कुमार साह	६,७२,०००
३७.२	चन्द्रिका प्रसाद यादव	३,५०,०००
३७.३	रविन्द्र कुमार यादव	२१,१५०
३७.४	रविन्द्र कुमार यादव	८३,६००
३७.५	रविन्द्र कुमार यादव	१९,५५०
३७.६	रविन्द्र कुमार यादव	१६,७००
३७.७	आशिष ढुङ्गेल	९५,०००
३७.८	राजा नन्द यादव	१०,०००
३७.९	आशिष ढुङ्गेल	६५,०२५
३७.१०	चन्द्रिका प्रसाद यादव	१,००,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				३७.११	आशिष ढुङ्गेल	९६,०००		
				३७.१२	धन बहादुर राई	६२,२४७		
				३७.१३	आशिष ढुङ्गेल	३,००,०००		
				३७.१४	नथुनी ठाकुर	३०,०००		
				३७.१५	सुमन कुमार लाल कर्ण	८०,०००		
३८			**करार सेवा** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९५ मा कार्यालय सुरक्षा चिठ्ठीपत्र ओसार पसार, सरसफाई, टेलीफोन, विद्युत र धाराको संचालन तथा रेखदेख, पशुस्वास्थ्य तथा कृषि प्रसार कार्य, बगैचाको सम्भार र रेखदेख, टाईपिङ वा कम्प्युटरटाईप, ड्राईभिङ जस्ता सार्वजनिक निकायको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने सेवा करारमा लिनुपरेमा सार्वजनिक निकायको व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनि सँग करार गरी सेवा लिन सक्ने र त्यस्तो सेवा करारमा लिदा त्यस्तो सेवाको आवश्यकता, किसिम, समयावधि, गुणस्तर, सेवा संचालन विधि, लाग्ने मोटामोटीखर्च र कार्यक्षेत्रगत शर्त तयार गरी सार्वजनिक निकायको प्रमुखबाट स्विकृत गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । सेवा प्रदायकले गरेको सेवाको अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था समेत छ । तर पालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गरेको देखिएन । त्यस्तै पालिकाले कार्य परिमाण तथा कार्य बोझ समेतको आधारमा आफैले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको माध्यमद्वारा आवश्यक दरबन्दी कायम समेत नगरी पालिकाले यो बर्ष करार सेवा शुल्कमा रु ५१९९९९०/- खर्च गरेको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा करार नियुक्ती सम्बन्धी सम्झौता तथा म्याद थप सम्बन्धी कागजात पेश नभएकोले करार नियुक्तीको यथार्थता एकिन गर्न सकिएन । यसरी बैज्ञानिक संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको माध्यमद्वारा यथार्थ दरबन्दी कायम नगरी नयाँ करार नियुक्ती गर्ने तथा भैरहेकालाई म्याद थप्दै जाने प्रवृत्तिले नगरपालिका कोषमा व्ययभार बढ्दै जाने देखिन्छ । इनपुट मार्फत खर्च बढि रहने तर आउटपुट स्पस्ट नहुने प्रणालीको अन्त गरी करार सेवा प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाइनुपर्दछ ।					
३९			**कार्यालय सम्बन्धि खर्च** कार्यालयलाई वर्षभरमा आवश्यक पर्ने सामानको एकमुष्ठ विवरण बनाई सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको प्रावधान वमोजिम खरिद योजना बनाई प्रतिस्पर्धात्मक तवरले खरिद गर्नुपर्नेमा पटक पटक सोझै बजारबाट खरिद गरी पुस्तक तथा सामाग्रीमा रु. १४,७३,५७४.०० खर्च लेखेको छ । सामानको आवश्यकता तथा परिमाण शुरुमै निश्चित गरी प्रतिस्पर्धात्मक रुपले खरिद कारवाही अवलम्बन गर्नेतर्फ कार्यालयले ध्यान दिन जरुरी छ । पटक पटक खरिद गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गरी कानुनको पालना गरी खरिदलाई मितव्ययी तथा प्रतिस्पर्धी बनाउनुपर्दछ ।					

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४०			**इन्धन खर्चको मापदण्ड** सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारिता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, मा सवारी साधनको इन्धन, मर्मत खर्चमा एकरुपता ल्याउन निश्चित मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने साथै सरकारी सवारी साधन सरकारी काममा मात्र प्रयोग गर्ने ,सरकारी सवारी साधन अनाधिकृत व्यक्तिले प्रयोग नगर्ने जस्ता व्यवस्था गरेको छ । कार्यालयले उल्लेखित व्यवस्थाको पालना नगरी यस वर्ष भौचरसाथ लगबुक समेत संलग्न नराखी इन्धन कार्यालय प्रयोजनको लागि रु १३,०४,४८०.०० खर्च गरेको छ। इन्धन खर्चको मापदण्ड तयार गरेको छैन भने सवारी साधन अनुसार वार्षिक इन्धन खर्च र उपयोगको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राखेको छैन । इन्धन खर्चलाई मितव्ययी बनाउन कोटा निर्धारण गरी लगवुक राखेर मात्र खर्च लेख्न तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।	
४१			**पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५(१क) मा रु ५ लाख रुपैंयासम्मको निर्माण कार्य, मालसमान र परामर्श सेवा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियम ८५ अनुसार एक आर्थिक बर्षमा एकै फर्म वा व्यवसायी वा संस्थाबाट ५ लाख भन्दा बढीको सामान सोझै खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । तर पालिकाले पत्रपत्रिका छपाइ तथा सूचना प्रकाशनमा सोझै खरिद मार्फत रु ७,४५,८०५.०० खर्च गरेको छ । यसरी खर्च गर्ने प्रवृत्तिमा सुधार गर्दै सिलबन्दी बोलपत्र वा दरभाउपत्रको माध्यमद्वारा प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट खरिद गरिनुपर्दछ ।	
४२			**अन्य प्रयोजन खर्च** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ बमोजिम विनीयोजित बजेट निर्धारित कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयमा प्राप्त हुने रकम तोकिएको काममा मात्र खर्च गर्न सकिनेमा कार्यालयले छुट्टै अस्तित्व र बजेट व्यवस्था भएको निकायलाई समेत निम्न अनुसार रु.२०२६४६ खर्च गरेको र कैफियतमा उल्लेख भएको प्रमाण समेत संलग्न भएको नदेखिँदा खर्च रकम नियमित देखिएन । यसरी खर्च गर्दा नगरपालिकाको आफ्नो विकास निर्माण सम्बन्धी बजेट व्यवस्थापनमा चाप पर्ने कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहमा असर पर्ने हुँदा यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिएको अनियमित रु.	२८१,९२४.५

भौ.नं.	कार्यालयको नाम	विवरण	रकम
१७५-०७७/१०/९	इ.प्र.का रामगोपालपुर	गाडी मर्मत	४८६१०
४०७-०७८/३/१४	इ.प्र.का गौशाला	गाडी मर्मत	९९६८७.५
४७८-०७८/३/३०	सशष्त्र प्रहरी बल सम्सी	गाडी मर्मत	४००००.
४५९-०७८/३/२७	मालपोत कार्यालय	मसलन्द	९३६२७.
जम्मा			२८१९२४.५

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३			**विविध खर्च** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण, कागजात संलग्न गरेर मात्र खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले यो वर्ष विविध खर्च वापत रु. १८,६५,६३३.०० खर्च गरेको छ । उक्त खर्च नगरपालिकाको कुल आन्तरिक आय रु १५००००० को तुलनामा १२४.३८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस्तो खर्च खाना खाजा लगतायतमा खर्च हुने गरेको देखिन्छ । नगरसभाले नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमको सन्दर्भमा कार्यक्रममा सहभागी हुनेलाई खाना र खाजाको दर तोकेको भएतापनि अन्य अवस्थामा त्यस्तो खर्च कसरी गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी कुनै निर्णय भएको देखिएन । कानूनी रुपमा मापदण्ड तोकेर मितव्ययी रुपमा खर्च गर्न सकिने भएतापनि पालिकाले यस्तो खर्चमा कुनै मापदण्ड बिकास नगरेको, बिल बिजक भौचर साथ राख्ने गरे तापनि प्रयोजन र औचित्यता तथा आधार पुष्टी गर्ने नगरेको जस्ता कमजोरीहरु देखिएका छन । विविध खर्चको उद्देश्य र खर्चको यथार्थता प्रमाणित नहुने गरी खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
४४			**औषधी तथा उपकरण खरिद** पालिकाले यस वर्ष नगरपालिका चालु स्वास्थ्य शिर्षक अन्तर्गत भौचर नं. २-०७८/३/२६ मा सरोज सर्जिकल सप्लायर्सबाट रु २४९७८० को विभिन्न प्रकारका औषधी, भौचर नं. ५-०७८/३/३ मा स्वास्थय शिविर प्रयोजनार्थ श्री मेडिकल हलबाट रु ९००२९ को औषधी र हनुमान ट्रेडर्स बथनाहाबाट रु ४८९८८७ मा एक भिडियो एक्स रे उपकरण खरिद गरेको छ । त्यस्तै नगरपालिका चालु कृषि तर्फ भौचर नं. ३-०७७/११/१९ मा मिथिला भेट ड्रिष्टिब्युटरबाट रु ४९९०७२ को विभिन्न पशुजन्य औषधीहरु खरिद गरेको छ । निशुल्क वितरण गर्ने नेपाल सरकारको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि पालिकाले समयमै औषधी खरिद गरेको देखिदैन । पालिकाले औषधी तथा उपकरण खरिद गर्दा गरेकोमा सार्वजनिक खरीद नियमावली , २०६४ को नियम ११ वमोजिम सार्वजनिक निकायले मालसमानको लागत अनुमान तयार गर्दा स्पेशिफिकेशनको अधिनमा रहि सम्वन्धित सार्वजनिक निकाय वा त्यस्तो सार्वजनिक निकाय रहेको जिल्लाको अन्य सार्वजनिक निकायले चालु वा अघिल्लो वर्षहरुमा सोहि प्रकृतिको खरिद गर्दा लागेको वास्तविक लागत स्थानिय वजारमा प्रचलित दरभाउ, अन्य वजारको प्रचलित दरभाउ र मालसमान आपुर्ती गर्ने स्थानसम्म लाग्ने अनुमानित ढुवानी खर्च तथा उद्योग वाणिज्य संघले जारी गरेको दररेटको आधारमा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सो अनुरुप लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । लागत अनुमान तयार गर्दा खरिद भएका औषधीको माग अनुसार उपलव्धता, वितरण, उपयोगको अवस्था र मौज्दात (म्याद सकिएको, कम म्याद भएको औषधी) को स्थिति सम्वन्धमा आवश्यक विवरण प्राप्त हुन नसकेकोले खर्च र यसको उपयोगिताको यथार्थता विश्लेषण गर्न सकिएन । त्यस्तै सम्झौताको शर्तहरुमा औषधी WHO GMP Certify Company बाट उत्पादन भएको हुनुपर्ने तथा निःशुल्क छाप लगाएको हुनुपर्ने जस्ता विषय समेत समावेश नगरी सम्झौता गरेको पाइयो । यसरी सम्झौता गरी भुक्तानी दिने प्रवृत्तिमा सुधार गर्दै पालिकाले खरिद गरेको औषधि तथा उपकरण सम्वन्धित स्वास्थ्य चौकिहरुले आफ्नो जिन्सि खातामा आम्दानी वाधि नागरिकलाई निशुल्क वितरण गरेको सुनिश्चित गरिनुपर्दछ ।	
४५			**जिन्सी दाखिला**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५.१			जिन्सी दाखिलाः पालिकाले भौचर नं. ४५२ मिति ०७८/३/२५ मा कम्प्युटर आइ टि ट्रेड प्रा.लि. बर्दिबासबाट १५ वटा बैट्री तथा १ वटा इन्भर्टर खरिद बापत रु ४९०३०० खर्च लेखेको पाइयो । तर पालिकाले उक्त समानहरु खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ११ मा मालसमान खरिदको लागि लागत अनुमान तयार गर्दा लिइने आधारहरु उल्लेख गरेको भएतापनि पालिकाले सो बमोजिम लागत अनुमान तयार नगरेको र स्पेशिफिकेसन बमोजिम आए नआएको एकिन समेत नगरी रकम भुक्तानी दिएको देखिएको साथै लेखापरीक्षणको क्रममा उक्त समानहरुको जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधेको अभिलेख समेत पेश नभएकोले सो समानहरु स्पेशिफिकेसन बमोजिम आएको भनी सम्बन्धीत प्राविधिकले तयार गरेको प्रतिवेदन सहित जिन्सी खातामा दाखिला भएको प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु	४९०,३००
४५.२			पालिकाले भौचर नं. ४६९ मिति ०७८/३/२९ बाट बिरामी जाँच्ने टेबल १२ पिस, भर्याङ्गवाला टेवल १२ पिस र बेन्च ६ पिस समनहरु काफ्ले इन्टरप्राइजेजबाट रु १९५०२९ मा खरिद गरेकोमा उक्त समानहरु खर्च नहुने जिन्सी खातामा वा सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्टि भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	१९५,०२९
४६			**बनभोज कार्यक्रम** पालिकाले यो बर्ष वनभोज कार्यक्रमको लागि विविध बिल भर्पाईहरु संलग्न गरी कर्मचारी जगत राज शाहीलाई रु १,२३,६००.०० भुक्तानी गरेको पाइयो ।पालिकाले यस्तो प्रकृतिको खर्चको लागि क्रियाकलापगत रुपमा निश्चित मापदण्डको बिकास भने गरेको पाइएन । आन्तरिक आयको स्रोत नबढाई र खर्चको निश्चित मापदण्ड नबनाई यस्तो प्रकृतिको खर्च गर्ने प्रवृत्तिमा सुधार हुनुपर्दछ ।	
४७			**राँगा र बिउँ बोका खरिद** पालिकाले गो.भौ.नं. ३० मिति ०७७/६/२९ बाट एक वटा राँगो रु ४५००० मा र दुई वटा बिउँ बोका रु ३०००० गरी कुल रु ७५००० मा खरिद गरी सार्वजनिक रुपमा छोडीएको जनाएको छ ।यसरी सार्वजनिक रुपमा छोडीएका बिउँ रागो र बिउँ बोकाको प्रजनन कार्यमा संलग्न भए नभएको तथा ति पशु चौपायहरुको संरक्षण भए नभएको यकिन हुनुपर्ने रु	७५,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४८			**कर्मचारी मार्फत भुक्तानी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४९ मा बिक्रेताबाट सोझै मालसमान खरिद गर्न नसकिने भएमा कार्यालयको कर्मचारीलाई पेश्की दिई पठाउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले वडा कार्यालय व्यवस्थापनको लागि बजारबाट सिधै समान खरिद गरी भुक्तानी दिन सकिने अवस्थामा समेत कर्मचारीलाई पेश्की दिई कर्मचारी मार्फत समान बिक्रेतालाई भुक्तानी गर्ने गरेको देखियो । सम्बन्धीत फर्मलाई सिधै भुक्तानी नदिई कर्मचारी मार्फत भुक्तानी दिने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ । गोश्वार भौचर नं. र मिति | भुक्तानी पाउने व्यक्ति | प्रयोजन | भुक्तानी रकम ३४६-०७८/२/३१ | अरबिन्द लाल कर्ण | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००. ३४८-०७८/२/३१ | नवल किशोर ठाकुर | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००. ३७४-०७८/३/७ | मनोजकुमार साह | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००. ४०४-०७८/३/१३ | गंगा तामाङ्ग | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००. ४२९-०७८/३/२० | संजिव साह | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००. ४६०-०७८/३/२७ | विकाउ यादव | वडा कार्यालय व्यवस्थापन | १००००००.	
४९			**घरभाडा**	
४९.१			घरभाडाः पालिकाले यो बर्ष कार्यालय प्रयोजनको लागि भनी घरभाडा शिर्षकमा रु १६३६८०० खर्च लेखेको देखिन्छ । घरभाडाको दर निर्धारण गर्दा दर रेट निर्धारण समितिबाट नगरेको तथा कुनै वैज्ञानिक आधार पनि लिएको देखिदैन । घर भाडाको दर कायम गर्दा दर निर्धारण समितिबाट दर कायम गरेर मात्र सम्झौता गरी खर्च लेख्नुपर्दछ ।	
४९.२			भौचर नं. २८४ बाट खर्च लेख्दा वडा नं. १ को घर भाडामा आ.ब. ०७६/०७७ मा रु २००० बढी भुक्तानी भएकोले कट्टी गरेको उल्लेख गरेको भएतापनि भुक्तानी दिदाका बखत भने कट्टी गरेको नदेखिएकोले बढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने रु	२,०००
५०			**गैर सरकारी संस्था मार्फत कार्य**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५०.१			सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५ अनुसार सार्वजनिक निकायले एक लाख रुपैंया भन्दा बढिको कुनै पनि खरिदको लागि तोकिएबमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने, दफा ८(२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा–टुक्रा पारी खरिद गर्नु नहुने, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५(१घ) मा एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी रु.५ लाख भन्दा बढि रकमको खरिद एउटै, फर्म वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न नहुने व्यवस्था, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४६ मा जनचेतना सम्बन्धी तालीम, अभिमुखीकरण, सवलिकरण, मूल प्रवाहीकरण जस्ता कार्य छिटो छरितो, प्रभावकारी र मितव्ययी हुने भएमा गैर सरकारी संस्थाबाट गराउन सक्ने व्यवस्था छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९९(१) मा त्यस्तो कामको लागि लाग्ने रकमको मोटामोटी लागत अनुमान तयार गरी नियम ९९(२) बमोजिम दर्ता भएको र नियम १८ बमोजिमको मौजुदा सुचिमा समावेश भएका गैर सरकारी संस्थालाई कम्तिमा १५ दिनको सूचना प्रकाशन गरी न्यूनतम रकम प्रस्ताव गर्ने प्रस्तावदाताको आर्थिक प्रस्ताव स्वीकृत गरी नियमावलीको नियम ९९ बमोजिम मुल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका संस्थाबाट मात्र खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित व्यवस्थाको पालना नगरी वजेटलाई आधार बनाई कोटेशन माग गरी निम्नानुसार संस्थाबाट जनचेतना सम्बन्धी तालिम संचालन गरेकोले खर्च मितब्ययी भयो भन्नसक्ने अवस्था समेत रहेन । सो काम गराउन सक्ने क्षमता तथा अन्य विषयहरु यकिन नगरी खर्च गर्नु उचित देखिएन ।	

भौ.नं./मिति	फर्मको नाम	कार्यक्रम	रकम
१७०-०७७/१०/८	सामाजिक जनचेतना अभियान नेपाल	दतित महिला तथा अन्यका लागि आयमूलक सिप बिकास तालिम	४०००००
२०७-०७७/११/०३	सामाजिक जनचेतना अभियान नेपाल	जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गहरुको सम्मान कार्यक्रम	१०००००
२७०-०७७/१२/६	दलित पिछडा बिकास केन्द्र	अगरबत्ति बनाउने तालिम	५०००००
२९०-०७७/१२/३१	बशिष्ठ एजुकेशनल सर्भिसेज एण्ड ट्रेनिङ्ग प्रा.लि.	महिला तथा दलित परिवारका लागि लोक सेवा तयारी कक्षा	५०००००
३१३-०७८/१/१५	नागरिक जनचेतना अभियान नेपाल	महिलाहरुलाई मैनबत्ती तालिम तथा महिला हिंसा सम्बन्धी गोष्ठी	४१८२००
४३५-०७८/३/२०	मिथिला सामुदायिक युवा क्लब	दलित महिलाहरुलाई मुढा बनाउने तालिम	२९९३००
	जम्मा		२२,१७,५००

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५०.२</td><td></td><td></td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ बमोजिम सेवा शुल्क भुक्तानीमा(मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएका) संस्थाहरुले भुक्तानी लिएको रकममा १५ प्रतिशत कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा निम्नानुसार संस्थाहरुले बिजक जारि नगरेको अवस्थामा अग्रिम कर रु. ३,३२,६२५.०० कट्टा गरी राजश्व दाखिला गर्नुपर्नेमा सो नगरेकोले सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं./मिति</th><th>फर्मको नाम</th><th>कार्यक्रम</th><th>रकम</th><th>अग्रिम कर</th></tr>
<tr><td>१७०-०७७/१०/८</td><td>सामाजिक जनचेतना अभियान नेपाल</td><td>दतित महिला तथा अन्यका लागि आयमूलक सिप बिकास तालिम</td><td>४००००० </td><td>६०००० </td></tr>
<tr><td>२०७-०७७/११/०३</td><td>सामाजिक जनचेतना अभियान नेपाल</td><td>जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गहरुको सम्मान कार्यक्रम</td><td>१००००० </td><td>१५००० </td></tr>
<tr><td>२७०-०७७/१२/६</td><td>दलित पिछडा बिकास केन्द्र</td><td>अगरबत्ति बनाउने तालिम</td><td>५००००० </td><td>७५००० </td></tr>
<tr><td>२९०-०७७/१२/३१</td><td>बशिष्ठ एजुकेशनल सर्भिसेज एण्ड ट्रेनिङ्ग प्रा.लि.</td><td>महिला तथा दलित परिवारका लागि लोक सेवा तयारी कक्षा</td><td>५००००० </td><td>७५००० </td></tr>
<tr><td>३१३-०७८/१/१५</td><td>नागरिक जनचेतना अभियान नेपाल</td><td>महिलाहरुलाई मैनबत्ती तालिम तथा महिला हिंसा सम्बन्धी गोष्ठी</td><td>४१८२०० </td><td>६२७३० </td></tr>
<tr><td>४३५-०७८/३/२०</td><td>मिथिला सामुदायिक युवा क्लब</td><td>दलित महिलाहरुलाई मुढा बनाउने तालिम</td><td>२९९३०० </td><td>४४८९५ </td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>३३२६२५.</td></tr>
</table></td><td>३३२,६२५</td></tr>
<tr><td>५०.३</td><td></td><td></td><td>पालिकाले दलित महिला तथा परिवारका लागि लोक सेवा तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यको लागि बशिष्ठ एजुकेशनल सर्भिसेज एण्ड ट्रेनिङ्ग प्रा.लि.लाई रु ५००००.०० भुक्तानी गरेकोमध्ये कार्यपत्र (Handouts) बापतको रु १०८००० समावेश भएको देखिन्छ । तर उक्त संस्थाले कार्यालयमा रकम फरफारकको लागि पेश गरेको बिल भर्पाईमा कार्यपत्र नभई लोकसेवा आयोगको लागि बजारमा पाइने कुनै पुस्तकको फोटोकपी संलग्न भएको देखियो । तसर्थ उक्त खर्चको बास्तविकता एकिन गरी पुस्तक फोटोकपी खर्चको रकम घटाई बाँकी रकम असुल गर्नुपर्ने रु</td><td>१०८,०००</td></tr>
<tr><td>५१</td><td></td><td></td><td>बिल भर्पाई</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५१.१			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले खर्च लेख्दा सो अनुरुप खर्च नलेखेको व्यहोराहरु निम्नानुसार छनः	
५१.२			पालिकाले वडा नं १ र ५ को जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमको लागि वडा सचिवहरुलाई पेश्की दिएको उल्लेख गरेतापनि बैंक नगदी किताबको पेश्की महलमा रु ८०००० मात्र उल्लेख गरेको तर खर्च महलमा भने रु १६०००० उल्लेख गरेको देखिएकोले पेश्की भन्दा बढी खर्च देखिएको रु ८०००० को बिल भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु	८०,०००
५१.३			पालिकाले गो.भौ.नं. ३८४ मिति ०७८/३/८ मा वडा नं. २ को वडास्तरीय कार्यक्रमको लागि भनी रु ४९९०००.०० खर्च लेखेकोमा बिल भर्पाई लेखापरीक्षणको क्रममा पेश नभएकोले पेश गर्नुपर्ने रु	४९९,०००
५१.४			पालिकाले भौ.नं. ४४३ -०७८/३/२१ मा बैठक भत्ता बापत रु २८५०० खर्च लेखेकोमा सो को भर्पाई संलग्न नगरेको रु	२८,५००
५१.५			पालिकाले भौ.न्. ४९३ बाट टेन्ट लाइटको काम गरेको भनी डोर हाजिर वा बिल बिना कागजी भर्पाईको आधारमा सुशिल कुमार यादवलाई रु ४६००० रकम बुझाएको देखिएकोले निजले सो रकम बराबरको काम गरे नगरेको एकिन हुने प्रमाणित डोर हाजिर पेश गर्नुपर्ने रु	४६,०००
५२			**आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम बेरुजु फर्स्यौट नभएको**	
५२.१			आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औल्याइएको बेरुजु हालसम्म पनि फर्स्यौट भएको नदेखिएकोले फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु	५२२,६३१

भौचर नं.	कैफियत	रकम
विभिन्न	कतिपय कार्यादेशमा मिति उल्लेख नगरेको ।	
विभिन्न	बिलहरु प्रमाणित नगरेको ।	
	कतिपय डोर हाजिरको मिति काम अनुसारको नराखेको	
	बालुवा र गिट्टीको भर्पाईमा साधनको नाम उल्लेख नगरेको	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
				कतिपय जिन्सी समानहरुको बिल मिति र स्टोर दाखिला मिति नमिलेको		
			६	रु ५००००० मा मोटरसाइकल खरिद गरेकोमा लागत अनुमान स्वीकृति नगरेको र कोटेशन स्वीकृतिको मिति नराखेको		
				कतिपय डोर हाजिरमा मिति नराखेको र काम शुरु, भैरहेको अवस्था र काम सम्पन्न भैसकेको अवस्थाको फोटो नराखेको		
			१०	भेल कार्यमा रु ४५००००० भुक्तानी गरेकोमा दर बिष्लेषण अनुसारको बिल भर्पाई र डोर हाजिर नमिलेको		
			१३	उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिदा संलग्न अमित ट्रेडर्स एण्ड जेनरल सप्लायर्सले जारी गरेको बिल को सिरियल नं. र बिल मिति नमिलेको ।		
			४१	उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिदा समितिले पेश गरेको बिल भर्पाईमा एउटै प्यान नं. बाट खुसी निर्माण सेवा र खुसी जेनरल सप्लायर्सको नाममा दुइवटा बिजक जारी भएको तर आन्तरिक राजस्व विभागको पोर्टलमा दुइ प्रकृतिको कारोबार गर्ने अनुमती लिएको नदेखिएको हुदा दुवै बिलमा समावेश मु.अ.कर रकम समायोजनको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	२१११८३	
				चालु खर्च तर्फ		
				कतिपय भ्रमण खर्चको आदेश र बिलमा मिति उल्लेख नगरेको		
				करार कर्मचारीको तलब भुक्तानीमा हाजिरी प्रतिवेदन नराखेको		
				इन्धन लगायत कतिपय बिलहरु प्रमाणित नगरेको		
				कतिपय कार्यालय समानहरुको खरिद बिल र दाखिला मिति नमिलेको		
				कतिपय भौचरमा बिक्रेताको सहि बेगरका बिल राखी भुक्तानी दिएको		
			१३३	इन्धनको खर्च भुक्तानी दिदा दिनुपर्ने भन्दा रु २३७ बढि भुक्तानी दिएको असुल गर्नुपर्ने रु	२३७	
			१४५	घरभाडा भुक्तानीमा सम्झौता अनुसार दिनुपर्ने भन्दा बढि भुक्तानी दिएको असुल गर्नुपर्ने रु	६९००	
			१६७	यस भौचरबाट भुक्तानी भएको भ्रमण खर्चको भुक्तानीमा प्रयोग गरेको बसको टिकटको सिरियल नं. क्रमशः रहेको र मिति उल्लेख नभएकोले खर्चको बास्तविकता एकिन गर्नुपर्दछ ।		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
			२६४	टोकन भन्दा बढी पानिको बोत्तल खर्च गरेको देखिएकोले बढी खर्च रकम असुल गर्नुपर्ने रु	२३७०	
			२६९	बालबिवाह बिरुद्धको सचेतनामूलक कार्यक्रममा मसलन्दमा बढीमा रु२५०० हुनुपर्नेमा १३५०० को बिल राखेको, सहयोगी भत्ता २५० हुनुपर्नेमा ३०० राखेकोले बढी रकम रु १९९०० बढी खर्चको आधार पेश गर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु	१९९००	
			२७४	कुपन भन्दा बढी खाजा खर्च असुल गर्नुपर्ने रु	६००	
			२९२	विविध खर्च भुक्तानीमा बिल अधुरो देखिएको र निवेदन नभएको रु	९९५०	
			३१७	४३ प्रकारका विविध कार्यालय समानहरु जिन्सी दाखिला भएको प्रमाण नभएको रु	७०४०१	
			३६६	यात्रा बाइकमा गरेको तर बिलमा ट्याक्सी खर्च लिएकोले खर्चको बास्तविकता यकिन गर्नुपर्ने रु	१०००	
			४३५	मुढा बनाउने तालिम अन्तर्गत खरिद भएका खुकुरी १० थान बन्चरो १० थान र माकस १०० वटा को कुल रु २१००० को जिन्सी दाखिला भएको प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु	२१०००	
			४४९	सामाजिक विभेद विरुद्धको सडक नाटकमा कार्यक्रमको सम्झौता नराखेको, कार्यपत्र नराखेको तथा भत्ता भुक्तानीमा रु ४०५० फरक पारेको सम्बन्धमा खर्चको आधार पेश हुनुपर्दछ ।		
			४७४	वडा नं २ र वडा नं ८ मा सञ्चालित मैनबत्ती तालिमको लागि ६ प्रकारका समानहरु एउटै ब्यक्तिबाट खरिद भएकोमा दर फरक भई रु १०६५० बढी भुक्तानी भएको असुल गर्नुपर्ने रु	१०६५०	
			४७५	छुट घर भाडा रकम सम्झौता बमोजिम भए नभएको एकिन गर्ने रु	२७६६०	
				संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम चालु		
			२८	कृतिम गर्भधारण कार्यक्रममा सामाग्री खर्चको विवरणमा किसानको भरपाइ नरहेको ।		
			२९	च्याउ खेती तालिममा प्रशिक्षक भत्ता तथा मसलन्दमा प्रदेश खर्च मापदण्ड भन्दा बढी भुक्तानी दिएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	६८००	
			५९	रु ७८७५ को भुरा र नाइट्रोजन खरिदको दाखिला प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु	७८७५	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
			१३०	चारबटा वडामा कार्यक्रमको लागि चारवटा ब्यानरमा खर्च गरेकोमा एउटै ब्यानर प्रयोग भएको देखिएकोले रु ३००० खर्चको आधार पेश गर्नुपर्ने रु		
			१४०	सहभागी भन्दा बढी खर्च भएको देखिएकोले सो को आधार पेश गर्नुपर्ने रु	७१७४	
				प्रकोप व्यवस्थापन कोषः		
			४ र ५	स्पेयर चार्ज, सिलिण्डर चुल्हा स्टोर जम्मा गरेको भर्पाई पेश गर्ने रु	१०८७००	
			७ र ८	कुन क्वारेन्टाइनमा कति खर्च गरेको एकिन नगरी दुधको लागि रु ५९४०० खर्च लेखेको पाइयो ।		
				वडा कार्यालयहरु		
				वडा नं. १ मा चलानी रजिष्ट्रर अनुसार राजस्व नउठेको ।		
				वडा नं. ३ मा जम्मा रु ५१५४६ आम्दानी गरेकोमा रु ४४३१५ मात्र दाखिला गरेको देखिन्छ । बाँकी रकम दाखिला गर्नुपर्ने रु	७२३१	
				वडा नं. ३ मा फिर्ता गर्न बाँकी नगदी रसिद र मालपोत रसिद समेत फिर्ता गर्नुपर्दछ ।		
				वडा नं. ५ मा तमसुक सिफारिस बाहेक अन्य सिफारिसमा राजस्व उठेको देखिएन ।		
				वडा नं. ६ मा सबै चलानी अनुसारको राजस्व उठेको देखिएन ।		
				वडा नं. ७ मा ०७७/४/५ देखि ०७७/४/१९ सम्म कुनै नगदी रसिद काटिएको देखिएन ।		
				वडा नं. ८ मा चलानी अनुसारको राजस्व उठेको देखिएन ।		
				जम्मा	५२२६३१.	
५२.२			आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम बेरुजु फर्स्यौट नभएकोः पालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औल्याइएका बेरुजुहरु अन्तिम लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि फर्स्यौट गरेको पाइएन । तसर्थ आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम भएका बेरुजुहरु निम्नानुसार छनः			

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५३			**बितरणमुखी कार्यक्रम** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २४(६) मा नगरपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा योजना सम्भाव्यताको आधारमा स्रोत साधनको पूर्व अनुमान, योजनाको प्राथमिकिकरण, योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन र मूल्यांकन योजना समेत तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले उल्लिखित व्यवस्था अनुरुप योजना तयार नगरी निम्नानुसार अनुउत्पादक तथा बितरणमुखी कार्यक्रममा समेत खर्च गर्ने गरेको देखियो । साथै समानहरु खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११ अनुरुप लागत अनुमान समेत तयार नगरी खरिद गरेको देखिन्छ । यसरी पट्के निर्णयको आधारमा र खास प्रतिफल प्राप्त नहुने कार्यक्रममा खर्च गर्ने र खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीले तोकेको प्रक्रिया समेत पुरा नगर्ने प्रवृत्तिमा सुधार हुनुपर्दछ । भौ नं मिति | कामको विवरण | रकम ३४९-०७८/२/३१ | ब्ल्याङ्गकेट र च्वनप्रास | २९९९२९. ४५४-०७८/३/२५ | धोती, गंजी, गम्छा, साडी | २१८००. ४५४-०७८/३/२५ | १९ वटा खसिबोका, २ क्विन्टल लड्डु, २२ जोर परेवा | १६६८००. ४७६-०७८/३/३० | ६५ वटा दोसल्ला र ६५ वटा छाता | ८७७४९.२४ ४९१-०७८/३/३० | ५० पिस झुल र ५० वटा छाता | ७३४५० जम्मा | | ६४९७२८.२४	
५४			**आर्थिक सहायता** कुनै व्यक्ति तथा संस्थालाई आर्थिक सहायता उपलव्ध गराउने व्यवस्था स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भएको देखिदैन । आर्थिक सहायता तथा वितरणमुखि कार्यक्रमले पूँजि निर्माणमा योगदान पुर्याउने अंश घट्न गई पूजिगत कार्य प्रगतिमा असर गर्ने अवस्था एकातिर देखिन्छ भने अर्को तर्फ यस्तो खर्चले प्रतिफल नदिने हुन्छ । यस्तो वितरणमुखि एवं आर्थिक सहायता वितरण प्रक्रियालाई नियन्त्रण गर्नुपर्ने भनी गतविगतमा सुझाव दिंदै आएकोमा यो वर्ष पनि विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई धार्मिक तथा सांस्कृतिक संस्था सहायता, अन्य सामाजिक सहायता शिर्षकबाट आर्थिक सहायता बापत रु १५,३२,१८७.०० वितरण गरेको देखिन्छ । कतिपय व्यक्तिहरुलाई सहायत बितरण गर्दा सहायता दिनुको कारण खुल्ने पर्याप्त कागजात समेत संलग्न गरेको देखिदैन । उल्लिखित कमजोरीमा सुधार गर्दै यस्तो खर्चलाई निश्चित विधि र मापदण्डको बिकास गरी नियन्त्रण र प्रतिफलमुखी बनाउनुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५			**परामर्श सेवा** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २९ मा सार्वजनिक निकायमा उपलब्ध जनशक्तीबाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । त्यस्तै दफा ३१ मा प्रस्ताव माग गर्ने र प्रस्तावदाताको काम सम्बन्धी अनुभव, परामर्शदाताले प्रस्तावित काम सम्पादन गर्ने मेथोडोलोजीको गुणस्तर, प्रस्तावित मुख्य जनशक्तिको योग्यता जस्ता मूल्याकंनको आधारहरु तोकेको छ । तर पालिकाले देहायअनुसारका परामर्श सेवाको खरिद गर्दा सोझै खरिद गरी रु. १९९१६२५। खर्च लेखेको छ। लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेकोछ । डी.पी.आर.तयार गर्दा नगरपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट छैन । आगामी दिनमा नगरपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनुपर्दछ । साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत नदेखिएको रु. भौ.नं./मिति | फर्मको नाम | विवरण | रकम १५६-०७८-३-३० | सखुवा इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.ली | संसारी पोखरीको डि.पि.आर तयारी | ९९४९६५ १५४-०७८-३-३० | धनुष इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी एण्ड ट्रेनिङ्ग प्रा.ली | सोनामाई मन्दिर डि.पि.आर तयारी | ९९६६६० | जम्मा | | १९९१६२५	१,९९१,६२५

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५६			**सुरक्षीत आवास कार्यक्रम** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३ बमोजिम वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा प्राविधिक नाप जाँच गरी विल र विजकको भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसार रु ६९६१००० सुरक्षित नागरिक आवाश कार्यक्रम अन्तर्गत लाभग्राहीको खातामा रकम जम्मा गरी उल्लेखित व्यवस्था अनुसार प्राविधिक प्रतिवेदन लगायत वील भरपाई बेगर खर्च लेखेको छ । कार्य भएको प्राबिधिक बिल भरपाई पेश हुनुपर्ने रु	६,९६१,०००

गो भौ नं	वडा नं.	विवरण	रकम
	१	२९@३००००० + १०००	८७१०००
	२	२७@३०००००	८१०००००
११-०७८-३-३०	३	४४@३०००००	१३२०००००
	४	८९@३०००००	२६७०००००
	५	१८@३०००००	५४०००००
	६	२५@३०००००	७५०००००
	जम्मा		६९६१०००

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५७</td><td></td><td></td><td>मोटरसाइकल खरिद
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५ अनुसार सार्वजनिक निकायले एक लाख रुपैंया भन्दा बढिको कुनै पनि खरिदको लागि तोकिएबमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने, दफा ८(२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा–टुक्रा पारी खरिद गर्नु नहुने, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१(१) मा रु.२० लाख रुपैंया सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान सिलबन्दि दरभाउपत्रको माध्यमद्वारा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । उल्लेखित व्यवस्थाको पालना नगरी सोझै खरिद गरी निम्न अनुसार रु.९९२८००। खर्च गरेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौ नं मिति</th><th>फर्मको नाम</th><th>कामको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>५६-०७८-०३-०७</td><td>सपना ट्रेडर्स</td><td>मोटरसाइकल २ थान</td><td>४९२८००</td></tr>
<tr><td>६-०७७-७-२६</td><td>नन्दनी अटो इन्टरप्राईजेज</td><td>मोटरसाइकल २ थान</td><td>५००००००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>९९२८००</td></tr>
</table></td><td>९९२,८००</td></tr>
<tr><td>५८</td><td></td><td></td><td>ठेक्का फाईला
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४९(1) अनुसार सार्वजनिक निकायले हरेक खरिद कारवाहीको निम्ति चालु रहेका लागत अनुमान देखि भुक्तानी सम्म प्रयोग हुने ठेक्का सम्झौता लागयत फाइल खडा गरी कम्तीमा सात वर्षसम्म सुरक्षित राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले गोश्वारा भौचर ४-०७८-१-२९ बाट ब्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापनको लागी कम्प्यूटर,ल्यापटप,स्क्यानर, प्रिन्टर लगायत सामान सिलबन्दि दरभाउपत्रको माध्यम बाट खरिद गरी रु. ९६००००। खर्च गरेकोमा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार ठेक्का बन्दोबस्तको फाइल पेश नहुनुका साथै जुन प्रयोजनका लागी सामान खरिद भएको हो सोमा प्रयोग भएको समेत नदेखिएको रु.</td><td>९६०,०००</td></tr>
<tr><td>५९</td><td></td><td></td><td>स्रेस्ता तथा कागजात
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्यबस्थाको पालना नगरी निम्नानुसार रु. ३३९५०००। को स्रेस्ता गोश्वारा भौचर साथ संलग्न बेगर खर्च लेखेको छ । तसर्थ श्रेस्ता पेश गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>शिर्षक</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>कामको बिबरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>प्रदेश सरकार</td><td>३-०७८-३-२७</td><td>बजार ढलान कार्य</td><td>३३९५०००</td></tr>
</table></td><td>३,३९५,०००</td></tr>
</table>

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६०			**बढि भुक्तानी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्याबस्था पालना नगरी भौ नं मिति १३३-०७८-३-३० बाट सर्पदंश उपचार केन्द्र लाई रु. ३००००० । दिने सम्झौता गरेकोमा केन्द्रले पंचधुरा सर्जिकल को रु. ३०९००० । को बिल पेश गरी कार्यालयले सम्झौता भन्दा रु. ९००० । बढि खर्च लेखेको छ । बढि खर्च लेखेको रु.९००० । रकम केन्द्रबाट असुल गर्नुपर्ने रु	९,०००
६१			**नगर पार्श्वचित्र** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्याबस्था पालना नगरी भौ नं मिति ७४-०७८-३-२० बाट नगरपालिकाबाट बिगत बर्षमा संचालित कार्यक्रमको पाश्वचित्र तयार गर्न लागत अनुमान समेत तयार नगरी राइटवे संचार केन्द्र प्रा.ली लाई कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रशारणको लागी रु. ४९८३३० । भुक्तानी गरेको छ । उत्पादित पार्श्वचित्र प्रशारण भएको प्रमाण तथा लागत अनुमान बेगर खर्च लेखेको रकम नियमित नदेखिएको रु.	४९८,३३०
६२			**अग्रिम कर** आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ बमोजिम सेवा शुल्क भुक्तानीमा(मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएका) संस्थाहरुले भुक्तानी लिएको रकममा १५ प्रतिशत कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यालयले गो.भौ.नं. ४१-०७८-१-१३ मा एक्सन नेपाल बाट सिलाई मेशिन वितरण कार्यक्रम संन्चालन गरी रु. ४९८७०० । भुक्तानी गर्दा उल्लेखित व्याबस्था अनुसार बिजक जारि नगरेको अवस्थामा अग्रिम कर रु. ७४८०५ । कट्टा गरी राजश्व दाखिला गर्नुपर्नेमा रु. ७४८० । मात्र कट्टा भएकोले नपुग रकम रु. ६७३२५ । सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.	६७,३२५

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६३			**समानहरु खरिद** सार्वनजिक खरिद नियमावलीको नियम ११ (१) मा सार्वनजिक निकायले मालसमानको लागत अनुमान तयार गर्दा नियम ९ तथा सम्बन्धीत मालसमानको स्पेशिफिकेसनको आधारमा तयार गर्नुपर्ने तथा उपनियम २ मा लागत अनुमान तयार गर्दा आधार लिनुपर्ने कुराहरु उल्लेख गरेको छ । पालिकाले निम्नानुसारको समानहरुको खरिद गर्दा समानहरुको विशेषता, गुण तथा टिकाउपन जस्ता विषयमा स्पेशिफिकेसन तयार नगरी खरिद गर्दा प्राप्त समानहरु गुणस्तरीय छन भनी एकिन गर्न सकिएन । खरिद प्रक्रियामा खरिद कानूनले तोकेको सबै प्रक्रिया अपनाई खरिद कार्य मितब्ययी तथा प्रभाबकारी बनाउनु पर्दछ । भौचर नं. र मिति | फर्म | समानहरु | भुक्तानी रकम ४-०७८/३/३ | न्यू उत्सव कम्प्युटर | ७ वटा एल इ डि टेलिभिजन र १० वटा राउटर | ४५८५०० ६-०७८/३/२७ | तुलसा कस्मेटिक एण्ड स्टेशनरी सेन्टर | विभिन्न ११ प्रकारका खेलकुद सामाग्रीहरु | ४७७१९३ जम्मा | ९३५६९३.	
६४			**साइकल बितरण** पालिकाले यो बर्ष भौचर नं. ३९४ मिति २०७८/३/९ बाट श्री प्रसाद मा.वि. औरहीको कक्षा ८ को छात्राहरुलाई साइकल बितरण कार्यक्रम अन्तर्गत ४७ थान साइकलको लागि रु ३४५२१५.०० खर्च गरेको देखिन्छ ।सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ११ मा मालसमान खरिदको लागि लागन अनुमान तयार गर्दा लिइने आधारहरु उल्लेख गरेको भएतापनि साइकल खरिदको लागि कुनै स्पेशिफिकेसनको आधारमा लागत अनुमान तयार नगरी विनियोजित बजेटको आधारमा दर माग गरी खरिद गरेको पाइयो । स्पेशिफिकेसन नतोकी समान माग गर्दा समानको मूल्य सहि थियो भनी आश्वस्त हुन सकिएन । मालसमान खरिद गर्दा खरिद कानूनले तोकेको सबै प्रक्रिया अपनाई खरिद कार्य मितब्ययी तथा प्रभाबकारी बनाउनु पर्दछ ।	
६५			**आयोजना अनुगमन** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, 2077 को नियम ८१ मा कार्यालयले आफ्नो कामको प्रकृति अनुसार खर्चलाई मितव्ययी एवं कामलाई गुणस्तरिय बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले नगर प्रमुख सहितको अनुगमन समितिबाट अनुगमन गराई भुक्तानीको लागि सिफारिस गर्ने गरेको देखियो । अनुगमन बाट यतिखर्चमा बनेको आयोजना अनुगमन भनी उल्लेख गरेतापनि योजनाका कमि कमजोरी उल्लेख गर्ने गरेको देखिएन । यसबाट उक्त काम सम्झौता अनुसार नै सम्पन्न भएको थियो भन्ने बुझिन आउँदछ । सवै जसो कामको अनुगमन पश्चात भुक्तानी हुने गरेको देखिँदा कुनै आयोजनामा कमि कमजोरी वा गुणस्तरमा प्रश्न उठेमा त्यस्को जिम्मेवारी उपभोक्ता समिति, प्राविधिक, अनुगमनकर्ता एवं भुक्तानीको लागि सिफारिस गर्ने पदाधिकारीलाई बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।साथै अनुगमन गर्दा मापनिय सूचक सहितको फारामहरुको प्रयोग गरी आयोजना अनुगमनलाई थप प्रभावकारी बनाइनुपर्दछ	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६६			**आयोजनाको गुणस्तर** सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 मा उपभोक्ताले आफुले लिएको काम गुणस्तरिय बनाउन त्यस्को प्राविधिक नापजाँच प्राविधिकबाट गराई सार्वजनिक निकायबाट अनुगमन गराउनु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले आयोजना कार्यान्वय गर्दा कतिपय भवन, खानेपानी, सिचाइ जस्ता संरचनाहरुमा निश्चित अशको लागि मात्रै रकम विनियोजन गरी काम गराउदा त्यस्ता संरचना लामो समयसम्म पूर्ण नहुने, वातावरणीय प्रभाव लगायतको कारणले गुणस्तरमा ह्रास आउन सक्ने सम्भावना रहन्छ । त्यस्तै पालिकाले उपभोक्ता समितिबाट काम भएका सडक पिच ढलान लगायतका केही आयोजनामा गुणस्तर परीक्षण गरी प्रतिवेदन लिने गरेको भएतापनि त्यस्तो परीक्षण सबै प्रकृतिका आयोजनामा अनिवार्य गरेको पाइएन । तसर्थ आयोजना एकैपटक पूर्ण रुपमा सम्पन्न हुने गरी र सबै आयोजनाको प्रत्यक चरणमा गुणस्तर परीक्षण अनिवार्य गर्ने व्यवस्था गरी आयोजना व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाइनुपर्दछ ।	
६७			**चार कोठे भवन**	
६७.१			कार्यालयले कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका बमोजिम फर्निचर सहित चार कोठे भवनको डिजाइन गरी कार्य सम्पन्न गराउनु पर्नेमा लागत अनुमान तयार गर्दा माटो खन्ने, माटो पर्ने लगायत कार्य मानिसद्धारा गर्ने गरी लागत अनुमान तयार भएकोले पुस्तिकामा उल्लेख भए बमोजिम गारो तथा प्लस्टरिङ्ग कार्य, फर्निचर कार्य नभई खर्च गरेको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका बमोजिम तोकिएको नर्म्स अनुसार कार्य गर्दा उल्लेखित रकमले अन्य पालिकामा समेत फर्निचर सहितको चार कोठे भवन निर्माण सम्पन्न भएको देखिएकोले तोकिए बमोजिम लागत अनुमान तयार भए नभएको एकिन तथा छानविन गरी खर्च प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ ।	
६७.२			चार कोठे भवनः कार्यालयले विद्यालय भौतिक पूर्वाधार कार्यक्रम अन्तर्गत फर्निचर सहितको चार कोठे भवन निर्माणको लागि श्री रामविलाश यादव ज.मा.वि. भोयल टिम्कियालाई गो.भौ.नं. ९।०७८।३।३० बाट रु.३४९२००० उपलब्ध गराएकोमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम रहेका छन्ः	
६७.३			कार्यालयले लागत अनुमान तयार गर्दा TMT को कम्पोनेन्टमा रड ९७६८.५० के.जी. लाग्ने उल्लेख गरेकोमा कार्य भई मापन गर्दा लागत अनुमानमा फुटिङ्गमा १२ एम एम को रड प्रयोग हुने उल्लेख भएकोमा १६ एम एम को रड प्रयोग देखाई रडको परिमाण १२२३२.३७ के.जी. हुन गएको छ । फुटिङ्ग कार्यमा १६ एम एम को रड प्रयोग भए नभएको प्राविधिक पुष्ट्याई वेगर नापी कितावमा २४६३.८७ के.जी रडको बढी परिमाण खर्च देखाई प्रति के.जी रु.११८.९१ का दरले रु.२९२९७९ बढी भुक्तानी भएको छ । प्राविधिक पुष्ट्याई वेगर बढि भुक्तानी भएको रकम प्राविधिकलाई जिम्मेवार बनाई असुल गर्नुपर्ने रु.	२९२,९७९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६८			**उपभोक्ताको काम** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४४ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायवाट निर्माण कार्य गराउँदा वा सो सम्वन्धी सेवा प्राप्त गर्दा मितव्ययीता, गुणस्तरीयता वा दिगोपना अभिवृद्धि हुने भएमा वा परियोजनाको मुख्य उद्वेश्य नै रोजगारीको सृजना गर्ने र लाभग्राही समुदायलाई सहभागि गराउने भएमा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुहवाट त्यस्तो कार्य गराउन वा सेवा लिन सकिने उल्लेख छ । साथै नियमावलीको नियम ९७(१४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायवाट काम गराउदा श्रम मुलक कामको निर्धारण, काम वा सेवामा मितव्ययीता, गुणस्तरीयता, दिगोपना अभिवृद्धि गर्ने तरिका आम्दानी खर्चको अभिलेख, काम वा सेवाको सुपरिवेक्षण र अनुगमन जस्ता विषयमा सार्वजनिक निकायले अपनाउनुपर्ने कार्यविधी सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गर्न सक्ने उल्लेख छ । यस कार्यालयले बाटो निर्माण, भवन निर्माण जस्ता कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराई उपभोक्ताले निर्माण कार्यमा प्रयोग गरेको लोडर, एक्जाभेटर, डोजर, रोलर जस्ता हेभि मेशिनहरु प्रयोग गरेको विल भर्पाईको आधारमा निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको प्राविधिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको छ । उपभोक्ता मार्फत सम्पन्न गरिएका आयोजना श्रम मुलक, मितव्ययी, गुणस्तरीय र दिगोपना अभिवृद्धि हुने खालको नदेखिएको र परियोजनाको मुख्य उद्वेश्य रोजगारी सृजना गर्ने नभएकोले उपभोक्ता मार्फत निर्माण कार्य गराएको मनासिव मान्न सकिएन । सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले समेत उपभोक्ता समितिवाट गराउन सक्ने कामको कार्यविधी हालसम्म तयार गरेको पाईएन । सार्वजनिक खरिद ऐनमा भएको खरिद सम्वन्धी प्रकृयाको अवलम्वन गर्दै श्रममुलक काम उपभोक्ताबाट र अन्य जटिल तथा निर्माण व्यवसायी प्रयोग गर्नुपर्ने काम प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट सम्पन्न गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जान जरुरी देखिएको छ ।	
६९			**मेसिनको प्रयोग** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा निर्माण कार्यमा एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने र तर लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भन्ने उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने व्यवस्था भएकोमा लागत अनुमान तयार गर्दा जटिल प्रकृतिको काम नखुलाइएको र उपभोक्ता समितिले एक्साभेटर/डोजर प्रयोग गर्दा प्राविधिकको सिफारिस लिई सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिएको पुष्ट्याई नभएको अवस्थामा कार्यको नापजाँच गरी भुक्तानी लिएको देखिएको छ । साथै लागत अनुमान र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा प्राविधिकले सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिबाट गर्ने कार्य र रकम नखुलाई एकमुष्ट रुपमा रकम मात्र खुलाउने गरेको छ । यसबाट उपभोक्ताको योगदान सुनिश्चित गर्न सक्ने आधार भएन ।	
७०			**जिल्ला दररेट भन्दा बढि दरको प्रयोग** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा स्वीकृत नर्म्स बमोजिम दररेट निर्धारण समितिले तोकेको दररेटको आधारमा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसार सामानको लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्ला दररेटले तोकेको भन्दा भिन्न दररेट राखि लागत अनुमान तयार गरेको र लागत अनुमानको हाराहारी नै खर्च भई उपभोक्तालाई रु.२७७४९८८। बढि भुक्तानी भएको छ । यसरी बिधुतिकरण कार्यमा जिल्ला दररेट भन्दा बढी दर कायम हुने गरी कार्यपालिकाबाट दर स्वीकृत गरेकोमा सो को यथेष्ट प्रमाण र प्राविधिक पुष्ट्याई पेश भएको छैन । पालिकाले निम्नानुसारको उपभोक्ता समिति अन्तर्गतका सामाग्रीहरु खरिदमा सोही बढी दर प्रयोग गरी रु. २७७४९८८ बढि भुक्तानी गरेको छ । जिल्ला दरदेट भन्दा बढि दर स्वीकृत गर्नुपर्ने पर्याप्त पुष्ट्याई सहित बास्तबिकता एकिन गरी पेश गर्नुपर्ने रु.	२,७७४,९८८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			भौ नं मिति	उपभोक्ताको नाम	विवरण	परिमाण	जिल्ला दर(महोत्तरी,धनुषा)	प्रयोग दर	बढि दर	बढि भुक्तानी(मू.अ.कर समेत)		
					पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	३२	६७६०	८५००	१७४०	६२९१८		
					0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	५।०८१६	५२०००	६०५००	८५००	४८८०९		
			१८-०७७-१०-१६		Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	१२८	१९२।४	२२०	२७।६	३९१४		
				वडा नं. ५ मा बिधुतिकरण उ.स	Nut-bolts with different size(kg)	३२	१८२	३५०	१६८	६०७५		
					Stay set(set)	७	१२३५	१९४०	७०५	५५७७		
					Stay wire(kg)	९६	१७९।७१	२१०	३०।२९	३२८५		
					जम्मा					१३०५७८		
					पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	८१	६७६०	८५००	१७४०	१५९२६२		
					0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	११।६६४	५२०००	६०५००	८५००	११२०३३		
			५१-०७८-२-२१	वडा नं.६ कृषि सिंचाईको लागी बिधुतिकरण उ.स	Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	३२४	१९२।४	२२०	२७।६	१०१०५		
					Nut-bolts with different size(kg)	८१	१८२	३५०	१६८	१५३७७		
					Stay set(set)							

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
						२७	१२३५	१९४०	७०५	२१५०९	
					Stay wire(kg)	२१६	१७९।७१	२१०	३०।२९	७३९३	
					जम्मा					३२५६७९	
			८७-०७८-३-२५	कृषि सिंचाईको लागि पोल तार खरिद तथा जडान उ.स	पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	१२८		८५००	१७४०	२५१६७४	
					जम्मा					२५१६७४	
					पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	१५०	६७६०	८५००	१७४०	२९४९३०	
					0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	२१।९	५२०००	६०५००	८५००	२१०३५०	
			७२-०७८-३-१८	कृषि सडकमा विधुतीकरण कार्य	Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	६००	१९२।४	२२०	२७।६	१८७१३	
					Nut-bolts with different size(kg)	१५०	१८२	३५०	१६८	२८४७६	
					Stay set(set)	४५	१२३५	१९४०	७०५	३५८४९	
					Stay wire(kg)	१३५	१७९।७१	२१०	३०।२९	४६२१	
					जम्मा					५९२९३९	
					पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	४८	६७६०	८५००	१७४०	९४२७८	
					0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	६।७२	५२०००	६०५००	८५००	६४५४५	
			८६-०७८-३-२५	कृषि बिधुतिकरण उ.स	Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	१९२	१९२।४	२२०	२७।६	५९८८	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
					Nut-bolts with different size(kg)	३६	१८२	३५०	१६८	६८३४	
					Stay set(set)	१४	१२३५	१९४०	७०५	१११५३	
					Stay wire(kg)	३५	१७९।७१	२१०	३०।२९	११९८	
					जम्मा					१८३९९६	
			४७-०७८-२-०३		पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	८२	६७६०	८५००	१७४०	१६१२२८	
				वडा नं. ७ को ६ वटा सडकमा बिधुतिकरण कार्य उ.स	0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	१४।५६	५२०००	६०५००	८५००	१३९८४९	
					Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	३६४	१९२।४	२२०	२७।६	११३५२	
					Nut-bolts with different size(kg)	९१	१८२	३५०	१६८	१७२७५	
					Stay set(set)	३६	१२३५	१९४०	७०५	२८६७९	
					Stay wire(kg)	१८०	१७९।७१	२१०	३०।२९	६१६१	
					जम्मा					३६४५४४	
					पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	१००	६७६०	८५००	१७४०	१९६६२०	
					0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	१४।८	५२०००	६०५००	८५००	१४२१५४	
			१२६-०७८-३-३०	वडा नं.४ मा सिंचाईको लागी बिधुतिकरण उ.स	Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	४००	१९२।४	२२०	२७।६	१२४७५	
					Nut-bolts with different	१००	१८२	३५०	१६८	१८९८४	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति		बिषय									बेरुजु रकम
						size(kg)							
						Stay set(set)	३०	१२३५	१९४०	७०५	२३८९९		
						Stay wire(kg)	९०	१७९।७१	२१०	३०।२९	३०८०		
						जम्मा					३९७२१२		
						पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	१००	६७६०	८५००	१७४०	१९६६२०		
				२-०७८-३-२७(प्रदेश)	वडा नं. ९ को लंका टोलको दलित वस्तीमा पोल तार जडान उ.स	0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	१४।८	५२०००	६०५००	८५००	१४२१५४		
						Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	४००	१९२।४	२२०	२७।६	१२४७५		
						Nut-bolts with different size(kg)	१००	१८२	३५०	१६८	१८९८४		
						Stay set(set)	३०	१२३५	१९४०	७०५	२३८९९		
						Stay wire(kg)	९०	१७९।७१	२१०	३०।२९	३०८०		
						जम्मा					३९७२१२		
						पि.एस.सि पोल ९ मिटर(m)	३२	६७६०	८५००	१७४०	६२९१८		
				६-०७८-३-२४(स्थानिय पुर्बधार)	वडा नं. ५ श्रीपुरमा कृषि विधुतीकरण जडान गर्ने उ.स	0.05 sq.inch.ACSR conductor (km)	५।१२	५२०००	६०५००	८५००	४९१७७		
						Shackle insulator with D-Iron complete set(set)	१२८	१९२।४	२२०	२७।६	३९९२		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
					Nut-bolts with different size(kg)	३२	१८२	३५०	१६८	६०७४		
					Stay set(set)	१०	१२३५	१९४०	७०५	७९६६		
					Stay wire(kg)	३०	१७९।७१	२१०	३०।२९	१०२७		
					जम्मा					१३११५४		
					कुल जम्मा					२७७४९८८		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७१			**उपभोक्ता मार्फत विधुतिय कार्य** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) अनुसार यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुँदैन भन्ने व्यवस्था छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(९) मा उपभोक्ता समितिबाट संचालित कार्यमा लागत अनुमान तयार गर्दा जटिल प्रकृतिको कार्य भनि उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सहमति लिइ गर्न सकिने सो विपरित गरेको पाइएमा उपभोक्ता समितिसंग भएको सम्झौता रद्ध गरिने उल्लेख छ । कार्यालयले उल्लेखित व्यवस्थाको पालना नगरी नगर भित्रका बिभिन्न स्थानमा बिधुतिकरणको लागी बजेट ब्याबस्था गरी प्रतिस्पर्धा गराएर कार्य नगरी निम्नानुसार उपभोक्ता समितिबाट विधुतिय कार्य जस्तो जटील प्रकृतीको काम गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा समितिले निर्माण व्यवसायीबाट सामान खरिदको विल तथा डोर हाजिरि भरपाई पेश गरी रु. २०५९६१९९। भुक्तानी गरेको छ । जुन नियमावलीको व्यवस्था अनुकुल देखिदैन । जटिल प्रकृतिको कार्य उपभोक्ताबाट गराउने कार्य नियन्त्रण गरी नियमावलीको व्यवस्था अनुसार प्रतिस्पर्धा गराएर मात्र खर्च गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	

भौ नं मिती	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको बिबरण	खुद काम	भुक्तानी भएको
१८-०७७-१०-१६	वडा नं. ५ मा बिधुतिकरण उ.स	बिधुतिकरण कार्य	१०१८७०५	९७००००
५१-०७८-२-२१	वडा नं.६ कृषि सिंचाईको लागी बिधुतिकरण उ.स	बिधुतिकरण कार्य	२५१३२९९	२३८७६३४
८७-०७८-३-२५	कृषि सिंचाईको लागि पोल तार खरिद तथा जडान उ.स	बिधुतिकरण कार्य	२०४०२०८	१९२७९९६
७३-०७८-३-१८	कृषि सडकमा विधुतीकरण कार्य	बिधुतिकरण कार्य	४५९१६४३	४३५२८७७
८६-०७८-३-२५	कृषि बिधुतिकरण उ.स	बिधुतिकरण कार्य	१४३६३७६	१३५७३७५
४७-०७८-२-०३	वडा नं. ७ को ६ वटा सडकमा बिधुतिकरण कार्य उ.स	बिधुतिकरण कार्य	२८०५७९५	२६६७५००
१२६-०७८-३-३०	वडा नं.४ मा सिंचाईको लागी बिधुतिकरण उ.स	बिधुतिकरण कार्य	३०७७७५१	३००००००
२-०७८-३-२७(प्रदेश)	वडा नं. ९ को लंका टोलको दलित वस्तीमा पोल तार जडान उ.स	बिधुतिकरण कार्य	३०७२७५१	२९१००००
६-०७८-३-२४(स्थानिय पुर्बधार)	वडा नं. ५ श्रीपुरमा कृषि विधुतीकरण जडान गर्ने उ.स	बिधुतिकरण कार्य	९७००००	१०२२८१७
	जम्मा			२०५९६१९९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७२			**निर्माण सामाग्रीमा मूल्य अभिवृद्धि कर** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नयम ९७ मा उपभोक्ता समितिलाई लागत अनुमानमा समावेश भएको मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिबाट हुने पि.पि.सि ढलान कार्यमा प्रयोग हुने इट्टा तथा सिमेन्टमा मूल्य अभिवृद्धि कर जोडी लागत अनुमान तयार गरी सोही वमोजिम संझौता गरेकोमा कार्यमूल्यांकन पश्चात मूल्यांकन भएको परिमाणमा खपत भएको निर्माण सामाग्रीमा समावेश भएको मूल्य अभिवृद्धि कर भन्दा घटी रकमको मूल्य अभिवृद्धि कर तिरेको कर विजक पेश हुँदा समेत मूल्यांकन अनुसारको पुरै रकम भुक्तानी दिएको देखिएकोले उपभोक्ताले वास्तविक तिरेको भन्दा बढी भुक्तानी भएको रु. २५१०१। मूल्य अभिवृद्धि कर रकम असुल गर्नु पर्ने रु.	२५,१०१

गो.भा.नं.	उपभोक्ता समितिको नाम	कार्य विवरण	निर्माण सामाग्री खपतमा समावेश भएको मूल्य अभिवृद्धि कर	कर विजक अनुसार उ.सले तिरेको मू.अ.कर	बढी भुक्तानी मू.अ.कर
१३-०७७-९-१६	देवल किशोर रायको घरदेखी भिखो मुखियाको घर सम्म पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	पि.पि.सी १.२.४-७३।३२ घ.मी (सिमेन्ट जिल्ला दररेट रु. ८८४)	५३९२५	४२५२०	११४०५
२०-०७७-११-०२	वडा नं. ५ को अधुरो व्रम्हस्थान पुरा गर्ने उ.स	प्रबिधिक बिल अनुसार इट्टा ४१९१० गोटा प्रयोग उ.स ले समिर सप्लायर्स बाट ३६९०२ गोटा @ १२।५ को दरले(जिल्ला दररेट रु. १३।५२)	७३६६१	५९९६५	१३६९६
जम्मा					२५१०१

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७३			**बढि ब्ययभार** सार्बजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले लागत अनुमान तयार गर्दा सरकारले तोकेको नर्म्स प्रयोग गरी जिल्ला दररेट अनुसारको दरले लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने ब्यबस्था छ ।पालिकाको अधिकांश आयोजना सडकमा पिसिसि ढलान कार्य रहेकोमा उक्त कार्य गर्न नगरपालिकाको लागि छुट्टै नर्म्स स्वीकृत भएको देखिएन । यसरी आफ्नो छुट्टै नर्म्स नभएको अवस्थामा सोही कार्य गर्ने सडक विभाग जस्ता विशिष्टिकृत निकायको नर्म्स प्रयोग गर्नुपर्नेमा नगरी डोलिडारको नर्म्स प्रयोग गर्दा प्रति घन मिटर पि.पि.सि ढलान कार्यमा निम्नानुसार रु. ८४९६१५९। बढि मुल्याङ्कन हुन गएको छ । सम्बन्धित निर्माण कार्यमा सोही क्षेत्रको नर्मस प्रयोग गरि लागत अनुमान तयार नगर्नाले कार्यालयलाई थप ब्ययभार पर्न गएको रु.	८,४९६,१५९

गो.भा.नं.	उपभोक्ता समितिको नाम	पि.पि.सी	डोलिडार को नर्मस	सडक को नर्मस	फरक	बढि

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति		बिषय								बेरुजु रकम
						१.२.४ (परिमाण घ.मि)	अनुसारको दर	अनुसारको दर	दर	मुल्याङ्कन		
				६०-०७८-३-१५	वडा नं.८ मा गंगारामको घरदेखी पश्चिमबारी टोलसंम पि.पि.सि ढलान	१२५।४२	१२९६१	१०७२९	२२३७	२७९९३७		
				६२-०७८-३-१३	वडा नं. ३ को निम्र सडक ढलान	११०।३७	१२९६१	१०७२९	२२३७	२४६८९७		
				६६-०७८-३-१६	वडा नं. ३ को मनिष धोबिको घर देखी कैलास रायको घर सम्म	१२२।१४	१२९६१	१०७२९	२२३७	२७३२२७		
				६९-०७८-३-१६	वडा नं. ५ भित्रको सडकहरुमा पि.पि.सि ढलान उ.स	२७१।९१	१२९६१	१०७२९	२२३७	६०८२६२		
				७०-०७८-३-१७	मस्जिद पुर्वको बाटो ढलान उ.स	१८२।८९	१२९६१	१०७२९	२२३७	४०९१२५		
				७१-०७८-३-१७	वडा नं. ५ को निम्न ठाउमा ढलान गर्ने उ.स	३३।२६	१२९६१	१०७२९	२२३७	७४३८०		
				७३-०७८-३-२०	मुल सडक देखि अक्सी खोलासंम पि.पि.सि ढलान उ.स	९९।४५	१२९६१	१०७२९	२२३७	२२२४७०		
				७५-०७८-३-२२	वडा नं. १ को बुढाइनार निरको ढलान पुरा गर्ने उ.स	२६।८८	१२९६१	१०७२९	२२३७	६०१३०		
				९३-०७८-३-२५	सढक ढलान उ.स	६१।०७	१२९६१	१०७२९	२२३७	१३६६१४		
				११०-०७८-३-३०	वडा नं. ९ को उल्लेखित १० वटा सडक खण्डमा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	४०५।८५	१२९६१	१०७२९	२२३७	९०७८८६		
				११२-०७८-३-३०	वडा नं. ३ मा १० वटा सडक खण्डमा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	१५४।१६	१२९६१	१०७२९	२२३७	३४४८५५		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति		बिषय							बेरुजु रकम
			१२१-०७८-३-३०	वडा नं. ६ को जैसी दासको घरदेखि रामबिर यादबको घरसम्म ढलान गर्ने उ.स	३४।६९	१२९६१	१०७२९	२२३७	७७६०२		
			१२२-०७८-३-३०	वडा नं. ८ को उल्लेखित ४ वटा सडक खण्डमा ढलान गर्ने उ.स	२२८।४४	१२९६१	१०७२९	२२३७	५११०२०		
			१३०-०७८-३-३०	ग्राभेल तथा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	६९।२६	१२९६१	१०७२९	२२३७	१५४९३४		
			१३७-०७८-३-३०	वडा नं. ३ मा ढलान उ.स	८६।१७	१२९६१	१०७२९	२२३७	१९२७६२		
			१४३-०७८-३-३०	राम सोगारीको घरदेखी शिबसरण रायको घर सम्म पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	३७।५७	१२९६१	१०७२९	२२३७	८४०४४		
			२३-०७७-११-०९	वडा नं. ६ को गाउब्लकको बाटोहरुमा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	१४७।७९	१२९६१	१०७२९	२२३७	३३०६०६		
			२२-०७७-११-०९	वडा नं. ४ को उल्लेखित ११ वटा सडक खण्डमा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	३०१।५०	१२९६१	१०७२९	२२३७	६७४४५५		
			१६-०७७-१०-१३	कृपाली रायको घर देखी चलितर रायको घरसम्म पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	५१।५६	१२९६१	१०७२९	२२३७	११५३३९		
			१३-०७७-९-१६	देवल किशोर रायको घरदेखी भिखो मुखियाको घर सम्म पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	७३।३२	१२९६१	१०७२९	२२३७	१६४०१६		
			२९-०७७-११-१९	गशी रायको घर निर ढलान उ.स	९५।७८	१२९६१	१०७२९	२२३७	२१४२५९		
			२६-०७७-११-१०	वडा नं. १ व्रम्हस्थानको कम्पाउण्ड भुई ढलान उ.स	४८।०५	१२९६१	१०७२९	२२३७	१०७४८७		
			३५-०७७-१२-२२	वडा नं. ८ मा हरकपुर देखी बनटोलवा हुदै मुलरोडसम्म पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	११५।८१	१२९६१	१०७२९	२२३७	२५९०६६		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			५०-०७८-२-१९	पि.पि.सि ढलान उ.स	३१७।२५	१२९६१	१०७२९	२२३७	७०९६८८	
			४६-०७८-१-२३	वडा नं. ५ राम सिनेही रामदास वाला गल्ली ढलान गर्ने उ .स	७९।२२	१२९६१	१०७२९	२२३७	१७७२१५	
			४३-०७८-१-१४	राम छिबला रायको घरदेखी साउजी टोल सम्म सडक ढलान उ.स	६२।०८	१२९६१	१०७२९	२२३७	१३८८७२	
			४२-०७८-१-१३	शेरहा स्कुल देखी शंकर यादवको घरसम्म सडक ढलान गर्ने उ.स	१४८।०६	१२९६१	१०७२९	२२३७	३३१२१०	
			५४-०७८-३-०२	वडा नं. ७ को उल्लेखित ३ वटा सडक खण्डमा पि.पि.सि ढलान गर्ने उ.स	३०८।३६	१२९६१	१०७२९	२२३७	६८९८०१	
				जम्मा					८४९६१५९	
७४			**ग्राभेल कार्य** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्याबस्था पालना नगरी भौ नं मिति ६१-०७८-३-१३ बाट गौरी चौधरीको घरदेखी रामगोपालपुर जाने सडक माटो ग्राभेल गर्ने उ.स लाई मानिसले काम गर्ने गरी प्रति घनमिटर रु. १६२२।१७ को दरले लागत अनुमान तयार गरी कार्य गराएकोमा उपभोक्ताले पेश गरेको बिल भरपाईमा जे.सि.बि चलाएको, रोलर लगाएको फोटो समेत पेश भएको छ । मेनुअल तरीका बाट कार्य गर्दा खुद काम १०१०।४९ घनमिटरको रु. १६८०५२२। को लागत अनुमान र उक्त कार्यमा नर्मस अनुसार ज्यामी खर्च रु. ७८५७८०। हुनुपर्नेमा उ.स ले डोरहाजिरी रु. ४२९००। को मात्र पेश गरेबाट समेत भएको कार्य मेशिनबाट भएको होइन भन्न सक्ने अवस्था रहेन । अत मेशिन प्रयोग गरि कार्य गर्ने दररेट राखि बढि भुक्तानी भए नभएको एकिन गर्नुपर्ने रु.							१,६८०,५२२
७५			**दर फरक** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्याबस्था पालना नगरी भौ नं मिति ३-०७७-६-२९ बाट श्री राम बिलास यादव ज.मा.वि मा कक्षा कोठा मर्मत कार्य गर्दा Flat Brick soiling कार्यको कार्यलयले तयार गरेको दर रेट अनुसार रु. ५०० प्रति बर्गमिटर हुनुपर्नेमा रु. १४३७।५३ भई कुल काम १४।०४ बर्ग मिटरको प्रति बर्ग मिटर रु. ९३७।५३ का दरले रु.१३१६२। बढि भुक्तानी भएको छ । बढि भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.							१३,१६२

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७६			**बढि भुक्तानी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि हुने बिल,भरपाई,प्रमाण र कागजात सहित लेखा राख्नुपर्ने, नियम ३९(१०) बमोजिम बजेट खर्च गर्दा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उल्लेखित ब्याबस्था पालना नगरी भौ नं मिति १२६-०७८-३-३० बाट वडा नं. ४ मा सिचाइको लागी विधुतिकरण उ.स लाई खुद काम रु. ३०७७७५१। मा जनश्रमदान रु. १६७७५१। घटाई रु. २९१००००। भुक्तानी गर्ने गरी प्राबिधिक बिल तयार भएकोमा रु. ३०००००००। भुक्तानी भएको छ । प्राबिधिक बिल भन्दा रु. ९००००। बढि खर्च लेखेको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु	९०,०००
७७			**न्यून सहभागिता** पालिकाले उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गराएका कतिपय आयोजनाहरुमा उपभोक्ता समितिको योगदान न्यून रहने गरेको पाइयो । रामविलास जनता मा.वि. मा गेट तथा बाउण्ड्री वाल निर्माण कार्यको लागि भौचर नं. ४८४ मिति २०७८/३/३० मा रु ६७५९१७ भुक्तानी गरेकोमा उपभोक्ताको योगदान ५.१४ प्रतिशत अर्थात ३६८२४.७६ मात्र रहेको पाइयो । कतिपय स्थानिय तहहरुमा २० प्रतिशत जनसहभागिता रहने गरेकोमा यस पालिकाले भने करिब ५ प्रतिशत मात्रै जनसहभागिता रहने गरेको पाइयो । जनसहभागिताको अंश बढाई जनअपनत्व बढाउने तथा पालिकाको व्ययभार पनि घटाउने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।	
७८			**गाडी भाडा** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६३ को नियम १३ (२) मा सवारी साधन भाडामा लिने प्रयोजनार्थ सो सम्बन्धी ज्ञान भएका दक्ष प्राविधिकहरुको समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै उपनियम ३ मा समितिले लागत अनुमान तयार गर्दा भाडामा लिने सवारी साधनको विवरण, स्पेशिफिकेसन, अवस्था र आयु, प्रचलित बजार दर भाडामा लिने अवधि, इन्धनको मूल्य र खपत जस्ता बिषयहरुलाई बिचार पुर्याउनुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यो बर्ष जनप्रितिनिधिको लागि र कार्यालय प्रयोजनको लागि समेत भनी विभिन्न प्रकृतिका ३ वटा यात्रुवाहक सवारी साधन भाडामा लिई र ३४,३७,७०० खर्च गर्दा उपर्युक्त व्यवस्था अनुरुप भाडाको लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद नगरी व्यक्ति तथा संस्थासँग सोझै सम्झौता गरेको पाइयो । यसरी खरिद नियमावलीले तोकेको प्रक्रिया अपनाएको नदेखिएकोले खर्च रकम अनियमित देखिएको रु	३,४३७,७००
७९			**बिद्यालयगत निकासा** पालिकाले प्रत्येक बिद्यालयको स्थायी र अस्थायी दरवन्दी र राहात कोटामा कार्यरत शिक्षकहरुको नाम, नियुक्ति मिति, तलब ग्रेड र बिद्यालयलाई निकासा जाने सबै रकमहरु देखिने गरी बिद्यालयगत निकासा खाता अध्यावधिक गरेको देखिएन । यसरी निकासाका रुपमा जाने तलव, भत्ता र बिभिन्न अनुदान रकमहरुको बिद्यालयगत स्थिति स्पष्ट हुन सकेन । अत बिद्यालयलाई जाने सबै रकमहरु देखिने गरी सफ्टवेयरमा प्रविष्टि गरी बिद्यालयगत रकम निकासाको एकिकृत अभिलेख तयार गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८०			**शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS)** कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका (आ. व. २०७७।७८ मा EMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन (भिडान) गराइ शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरुलाई छात्रा छात्रवृत्ती र दलित छात्रवृत्ती (कक्षा १-८) प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.४००। का दरले, शिक्षण सिकाइ सामाग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि कक्षा १-५ प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.१५० का दरले, कक्षा ६-१० प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.२००। का दरले, प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास कक्षाका लागि प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.५००। का दरले, कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन प्रति विद्यार्थी वार्षिक रु.२००। का दरले, दिवा खाजा बाल विकास कक्षा देखि कक्षा ५ सम्म प्रति विद्यार्थी दैनिक रु.१५। का दरले विद्यालयलाई अनुदान दिने व्यवस्था छ । कार्यालयले EMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गरेको पाइएन । जसले गर्दा वास्तविक विद्यार्थी संख्याभन्दा बढी निकासा गएको छैन भन्न सक्ने आधार भएन। कार्यालयले कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख भए बमोजिम EMIS डाटालाई विद्यार्थी हाजिरी पुस्तिका, परीक्षामा सहभागी संख्या र अनुगमनबाट विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरेर मात्र अनुदान निकासा दिनुपर्दछ ।	
८१			**दरवन्दी मिलान** शिक्षा नियमावलीले ब्यवस्था गरे अनुसार बिद्यालयगत शिक्षकको दरबन्दी मिलान गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा जिल्ला शिक्षा इकाई कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार प्रा.बि., नि.मा.बि. र मा.बि. मा राहात दरबन्दी र बिद्यालयको अवस्था, तथा बिद्यार्थीको संख्या एकिन गरी पालिकाले दरबन्दी मिलान गरेको देखिएन । दरबन्दी मिलान नहुँदा कूनै विद्यालयमा शिक्षक बढी हुने र कुनै विद्यालयमा शिक्षक अभाव हुन गई पालिकाको शैक्षिक प्रणालीमा नै नराम्रो असर पर्न जाने भएकोले समयमै दरबन्दी मिलान गर्नुपर्दछ । अतः यसरी दरबन्दी मिलान बेगर पालिकाले गरेको शिक्षक तलबको लागि निकासा दिएको रकम वास्तबिक हो भनी एकिन गर्न सकिएन ।	
८२			**सोन्फी दशै मा.वि. श्रीपुर भवन निर्माण** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५९ मा खरिद सम्झौताको अन्त्य तथा सो को उपचार सम्बन्धी व्यवस्था छ ।त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२४ (घ) मा सम्झौता बमोजिम काम नगर्ने निर्माण व्यवसायीको खर्चमा त्यस्तो कार्य सम्पन्न गराउने व्यवस्था छ । कार्यालयले श्री सोन्फी दशै मा.वि. श्रीपुर भवन निर्माण ठेक्का नं.०१।२०७७।७८ को लागि मु.अ.कर सहित रु.१९९८४८७६ को लागत अनुमान तयार गरी बोलपत्रको माध्यमबाट कार्य गर्दा सबै भन्दा कम मु.अ.कर सहित रु.१०६३६८६६.१३ कबोल गर्ने निर्माण व्यवसायी कृष कन्सट्रक्शन प्रा लि लाई मिति २०७८।३।१५ गते सम्म कार्य सम्पन्न गर्ने गरी कार्यादेश दिएकोमा फर्मले तोकिएको समयमा सम्पूर्ण कार्य गरेको देखिदैन । पालिकाले गो भौ नं १५५। ०७८।३।३० मा दोस्रो रनिङ्ग विल सम्म रु. ७२३५९६७ भुक्तानी दिएकोमा तत्पश्चात कुनै कार्य गराइ वा नगराइ कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । खरिद ऐनको उक्त दफामा भएको व्यवस्था अनुसार खरिद सम्झौताको अन्तय गरेको वा पूर्व निर्धारित क्षातिपूर्ति लिई कार्य गराएको वा उचित कारण देखाई म्याद थप गरेको देखिदैन । पालिकाले खरिद सम्झौताको अन्त्य वा पालना नगरी बाँकी रहेको कार्य चालु आ.ब. २०७८।०७९ मा पुनः लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ताबाट कार्य गराएको जानकारी प्राप्त भएको छ । यसरी निर्माण व्यवसायीसँग भएको सम्झौता अनुरुप कार्य गरेको नपाइएकोमा सम्बन्धितलाई कानुन बमोजिम जिम्मेवार बनाई सम्झौता BOQ मा उल्लेखित बाँकी कार्य गर्न लागेको खर्च सम्बन्धमा वास्तविकता एकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु	३,४००,८९९.१३
८३			**पाठ्यपुस्तक**	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८३.१			पाठ्यपुस्तकः कार्यक्रम कार्यान्बयन पुस्तिका आ.ब .२०७७।०७८ को सि.नं २.४.६.१ अनुसार सामुदायिक विलालयमा अध्ययनरत कडा १ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुका लागि नि शुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण अनुदानको लागी गो.भौ.नं. १०७।०७८।३।१३ बाट निकासा रु.३७६४१५९ भएकोमा निम्नानुसारको व्यहोरा देखिएका छन्:रेको	
८३.२			बढी निकासाः पाठ्यपुस्तक वितरणका लागि निकासा भएका ३ वटा विद्यालयको वील तथा भरपाई परीक्षण गर्दा निम्न २ विद्यालयमा बढी निकासा भएको देखिएकोले बढी निकासा भएको रकम असुल गरी संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु. सि.नं. | विद्यालयको नाम | निकासा रकम | खर्च रकम | फरक रकम १ | श्री प्रसाद सिंह मा वि | ३८८०८२ | ३६४६८५ | २३३९७ २ | श्री सोन्फी दशै मा वि | १०८८४९२ | १०८१८११ | ६६८१ जम्मा | | | | ३००७८	३०,०७८
८३.३			प्रतिवेदनः अन्य विद्यालयको हकमा पालिकाले निकास गएको रकम र बील तथा वितरण भएको भरपाई परीक्षण गरी भिडान गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।	
८४			**कट्टी रकम** बिद्यालयहरुले त्रैमाशिक निकासा माग फाराम पेश गर्दा अघिल्लो त्रैमासिकको तलब भत्ता वितरण गर्दा हाजिरी विवरण, कट्टी भएको सा.सु.कर, पारिश्रमिक कर, ना.ल.कोष कट्टी तथा सापटी कट्टी गरी दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । बिद्यालयहरुले त्रैमाशिक निकासा माग फाराम पेश गर्दा अघिल्लो त्रैमासिकको हाजिरी विवरण, तलब भत्ता वितरण गर्दा कट्टी भएको सा.सु. कर, पारिश्रमिक कर, ना.ल. कोष कट्टी, क.सं.कोष कट्टी तथा सापटी कट्टी गरी दाखिला गरेको प्रमाण पेश गरेको छैन । यसबाट सम्बन्धित शिक्षकको नाममा सम्बन्धित निकायमा रकम जम्मा भएको छ भन्ने बिश्वस्त आधार भएन । उल्लेखित कमजोरी समयमै सुधार हुनुपर्दछ ।	
८५			**छात्रबृत्ति**	
८५.१			छात्रबृत्तितर्फ: कार्यक्रम कार्यान्बयन पुस्तिका आ.ब.२०७७।०७८ को सि.नं ७.२.१.१ सामुदायीक बिद्यालयका आधारभुत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत बिद्यार्थीहरुका लागी बिपन्न लक्षित हुनेगरि गैर आबासीय छात्रबृति कार्यक्रमको गो भौ नं १०७।०७८।३।१३ मा १६ वटा विद्यालयलाई निकासा भएको रकम रु १९०४४०० भएकोमा निम्नानुसारको व्यहोरा देखिएका छन्:	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८५.२			बढी निकासाः सामुदायिक विद्यालयका कक्षा १ देखि ८ सम्म अध्ययनरत दलित छात्राछात्र तथा गैरदलित छात्राहरका लागि गैरआवासीय छात्रबृति कार्यक्रमको ३ वटा विद्यालयको वितरणको भरपाई परीक्षण गर्दा श्री प्रसाद सिह मा वि मा निकास रु.१६५२०० भएकोमा जम्मा वितरण रु.१०९००० भएकोले बढी निकासा भएको रकम रु.६५२०० असुल गर्नुपर्ने रु.	६५,२००
८५.३			बढी निकासाः सामुदायिक विद्यालयका कक्षा १ देखि ८ सम्म अध्ययनरत दलित छात्राछात्र तथा गैरदलित छात्राहरका लागि गैरआवासीय छात्रबृति कार्यक्रमको ३ वटा विद्यालयको वितरणको भरपाई परीक्षण गर्दा श्री सोन्फी दशै मा वि मा निकास रु.४३३६०० भएकोमा जम्मा वितरण रु.३९५२०० भएकोले बढी निकासा भएको रकम रु.३८४०० असुल गर्नुपर्ने रु.	३८,४००
८५.४			प्रतिवेदनः अन्य विद्यालयको हकमा पालिकाले निकासा दिएको छात्रवृत्ति रकम र बितरणको यथार्थता एकिन गर्नुपर्दछ ।	
८६			**इन्टरनेट जडान सिम कार्ड वितरण** कोभिड १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा शैक्षिक सहजीकरण गर्नका लागि पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र रहेका १६ वटा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई सिम कार्ड वितरण तथा १२ वटा विद्यालयमा इन्टरनेट जडान गर्नका लागि विद्यालयको खातामा रु.२१८४४७५ निकासा गरेको छ । सिम कार्ड वास्तविक विद्यार्थीले प्राप्त गरी उपयोग गरे नगरेको र विद्यालयहरुले इन्टरनेट जडान गरे नगरेको सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन लिई खर्च प्रभावकारि बनाउनु पर्दछ ।	
८७			**राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४७(५) अनुसार पेश्की लिने व्यक्ति वा संस्थाले काम सम्पन्न भएको १५ दिन भित्र आफुले सम्पन्न गरेको कामको सम्बन्धमा खर्च प्रमाणित गर्ने आवश्यक विल भरपाई र कागजात सहितको प्रतिवेदन सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत श्री मा.वि. बैरियालाई भौचर नं. १२८ बाट नविन प्रविधि जडान कार्यको लागि रु ६५०००० निकासा भएकोमा उक्त विद्यालयमा सोही कार्य भए नभएको प्राविधिकबाट मूल्याकंन गराई प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु	६५०,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८८			**शिक्षण सिकाईमा ICT को प्रयोगका लागि अनुदानः** स्थानीय तहले इन्टरनेट पहुँच भएका तथा विद्युतको नियमित आपूर्ति भएका विद्यालयहरुको विवरण तयार गरी ती विद्यालयबाट प्रस्ताव माग गर्ने, विद्यालयले माध्यमिक तहमा गणित, अङ्ग्रेजी र विज्ञान विषय पढाइ रहेका कम्प्युटर ऐच्छिक विषयका रुपमा अध्यापन गराएका एवम् शिक्षकको ICT का माध्यमबाट शिक्षण गर्न सक्ने क्षमता र तत्परता खुल्ने विवरण सहित प्रस्ताव पेश गर्ने, प्रस्तावहरुको मूल्याङ्कन गरी विद्यालयहरुको छनोट गर्ने, छनोट भएका विद्यालयहरुलाई गणित, विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका Kits र networking, internet आदि व्यवस्थापन गर्न लगाउदा आवश्यक फर्निचर, कम्प्युटर उपकरण सफ्टवेयर विद्युतीय अन्तरक्रियात्मक श्रव्य दृश्य सिकाई सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने गरी प्रति विद्यालय ६ लाख ५० हजार एकमुष्ट अनुदान रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले शिक्षण गर्न सक्ने क्षमता र तत्परता खुल्ने विवरण सहित प्रस्ताव माग र सो उपर मूल्याङ्कन नगरी गो.भौ.नं.९८।०७८।३।८ मा ICT अनुदान निकासा रु.६५०००० श्रि माध्यमिक विद्यालय बैरियालाई उपलब्ध गराएको छ । यसरी सम्बन्धीत विद्यालयमा कम्प्युटर ल्याव व्यवथापन, शिक्षामा नविन प्रविधि प्रयोग भए नभएको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।	
८९			**वार्षिक एकमुष्ट अनुदान** शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रको वार्षिक एकमुष्ट अनुदानबाट विधालय सञ्चालन गर्ने कार्यविधि, २०७७ बमोजिम यस पालिका अन्तर्गत ०७७/७८ सम्म शिक्षक दरबन्दी तथा राहत अनुदान प्राप्त नगरेको श्री विष्णु दशै आधारभुत विद्यालयलाई गो.भौ.नं.२५ बाट रु.१० लाख अनुदान प्रदान गरेकोमा उक्त विधालयले विधालय सुधार योजना अध्यावधिक गरी शैक्षिक उपलब्धी सहितको प्रोफाइल झल्किने प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी पालिकामा पेश गर्नु पर्नेमा पेश गरेको नदेखिएको रु.	१,०००,०००
९०			**बढि निकासा** सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुको प्रथम त्रैमासिक निकासा गो.भौ.नं.२।०७७।६।२८ बाट निकासा गर्दा श्री जनता मा. वि. को निकासा माग रु.९७००५२ रहेकोमा पालिकाबाट निकास रु.१९२०३६४ भएकोले बढि निकास भएको रकम रु.९५०३१२ पालिकामा फिर्ता भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.	९५०,३१२
९१			**दिवा खाजा कार्यक्रम** पालिकाले यस बर्ष सामुदायिक विद्यालयका कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीहरुलाई कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।७८ को क्रियाकलाप नं.२.७.११.१ अनुसार प्रति विद्यार्थी रु.१५ का दरले गो.भौ.नं. ४२।०७७।११।७ बाट रु.३४११०००, भौ.नं.६२।०७७।१२।८ बाट रु..७८१२०० र गो भौ.नं.१४३।।०७८।३।२६ बाट ६६२९७० गरी १६ वटा विद्यालयहरुलाई निकासा रु.४८५५१७० भएकोमा पालिकाले विद्यार्थी हाजिरी अभिलेख तथा उपस्थिति परीक्षण गरी निकासा रकमको सदुपयोग सम्बन्धमा एकिन गरेको पाइएन । उल्लिखित कमजोरीमा सुधार गरी विद्यालयले दिवा खाजाको रकम सदुपयोग गरे नगरेको सम्बन्धमा अनुगमन गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९२			**विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान** कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।७८ अनुसार विगतमा यस प्रकृतिको अनुदान नपाएका माध्यमिक विद्यालयहरुको पहिचान गरी प्रति विद्यालय ६ लाख ५० हजारको दरले विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने, यसरी अनुदान दिदा विद्यालयको विद्यार्थी संख्या, जेष्ठता समेतलाई आधार मानी सुचि बनाउने, यसै गरी विज्ञान विषय पढाई भएका विद्यालय, प्राविधिक धार संचालित विद्यालय र नमुना विवद्यालयलाई प्रदान गर्ने तर यस प्रकृतिको बजेट विगत बर्षमा त्यस्ता विद्यालयले प्राप्त गरेको भए दोहोरो नदिने व्यवस्था छ । पालिकाले बिज्ञान प्रयोगशाला वापत .भौ.नं.९८।०७८।३।८ मा रु.६५०००० श्री सोन्फी दशै माध्यामिक विद्यालयलाई निकासा दिएको छ । अत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा भएको व्यवस्थालाई ध्यानमा राखी निकासा दिए नदिएको एकिन हुन सकेन । अनुदान रकमको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।	
९३			**तलवी प्रतिवेदन** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख १ अनुसार कुनै पनि कर्मचारीको तलवि प्रतिवेदन सम्वन्धीत जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पारित गराई तलब खुवाउने व्यवस्था छ । त्यस्तै दफा ७ ख २ अनुसार तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब खुवाएमा यस्तो तलब खुवाउने पदाधिकारीवाट असुल गराउनु पर्ने प्रावधान छ । यस वर्ष पालिकाले ३ वटा स्वास्थ्य चौकी र ६ वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको ३१ जना स्वास्थ्य कर्मचारीहरुको तलव भत्ता रु..१५२२३६८३ खर्च लेखेकोमा तलवी प्रतिवेदन पारित नभएकोले तलव र ग्रेड भिडान गर्न सकिएन । ऐनको व्यवस्था पालना गरी तलवी प्रतिवेदन पारित गराई तलव भत्ता खर्च गर्नुपर्दछ ।	
९४			**निशुल्क औषधी वितरण** पालिकाले यस वर्ष सर्शत अनुदानबाट रु.२३४३६७७ मुल्यको औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरण सोझै खरिदगरि पालीका भित्रका ३ वटा स्वास्य चौकी तथा ६ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रलाई हस्तान्तरण गरि पठाएको छ । विभिन्न औषधीहरु निशुल्क वितरण गर्ने नेपाल सरकारको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि पालिकाले समयमै औषधी खरिद गरेको देखिदैन । खरिद भएका औषधीको माग अनुसार उपलव्धता, वितरण, उपयोगको अवस्था र मौज्दात (म्याद सकिएको, कम म्याद भएको औषधी) को स्थिति सम्वन्धमा आवश्यक विवरण प्राप्त हुन नसकेकोले खर्च र यसको उपयोगिताको यथार्थता विश्लेषण गर्न सकिएन । पालिकाले खरिद गरिएको औषधिमा नि:शुल्क वितरण गरिने छाप लगाएको पाईएन । पालिकाले हस्तान्तरण गरेको औषधि सम्वन्धित स्वास्थ्य चौकिहरुले आफ्नो जिन्सि खातामा आम्दानी वाधि नागरिकलाई निशुल्क वितरण गरेको सुनिश्चित गरिनुपर्दछ ।	
९५			**बिल भरपाई** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३० (५) अनुसार सरकारी रकम खर्च लेख्दा बील, भरपाई, आवश्यक कागजात संलग्न गरी मात्र खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्राविधिक तथा योजना सुपरिवेक्षणमा खटीए वापत रु.६४००० गाडीको भाडा भुक्तानीको गोश्वारा भौचर तथा प्रमाणित कागजातको प्रमाण पेश नगरी भुक्तानी दिएकोले आवश्यक प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	६४,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९६			**कृषि अनुदान** पालिकाले कृषि विकास शाखामा अनुदानका लागि, कृषक समुह , कृषक सहकारी संस्था छनौट तथा मुल्याङ्कन, गर्न कार्यविधि तयार गरी सोही बमोजिम लाभग्राही छनौट, मुल्याङ्कन गर्ने कार्यहरु गर्नुपर्दछ । कार्यालयले यस बर्ष निम्नानुसार अनुदान कार्यक्रम संचालन गरेकोमा कार्यविधि तयार नगरी लाभग्राही छनौट, कामको मुल्याङ्कन लगायत कार्य नगरी वडाले सिफारिस दिएको आधारमा कृषक छनौट गरी खर्च गरेको छ । कार्यविधि तयार नगरी मुल्याङ्कन तथा छनौट गर्दा वास्तविक लाभग्राही छनौट भई लाभान्वित भएका हुन भन्न सक्ने अवस्था समेत रहेन । अत कार्यविधि निर्माण गरी लाभग्राही छनौट, मुल्याङ्कन, खर्च सम्बन्धि सम्पुर्ण कार्य कार्यविधि अनुसार गर्ने गराउने तथा खर्च प्रभावकारी तथा पारदर्शी गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ । गो भौ नं | विवरण | वापत | अनुदान | रकम १५१।०७८।३।३० | पकेट क्षेत्र विकास कार्यक्रम | कृषि मोटर खरिद तथा वितरण | ८५ प्रतिशत | १९४६४३५	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९७			**औषधी खरिद** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा सार्वजनिक निकायले खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा समिति हुने गरी टुक्रा टुक्रा गरी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५(१क) मा २० लाख रुपैंयासम्मको औषधीजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रियस्तरको समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको विक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने, नियम ८४(१क) मा रु.५० लाख रुपैंया सम्मको औषधीजन्य मालसामान सिलवन्दी दरभाउपत्र आव्हान गरी खरिद गर्न सकिने नियम ८५ अनुसार एक आर्थिक बर्षमा एकै फर्म वा व्यवसायी वा संस्थाबाट ५ लाख भन्दा बढीको सामान सोझै खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । कार्यालयले यस वर्ष निम्न आपूर्तकबाट रु. २३४३६७७ को औषधीजन्य मालसामान सोझै खरिद गरेको छ । कार्यालयले ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार राष्ट्रियस्तरको समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको विक्री मूल्यमा खरिद गरेको पनि पाइएन । ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था पालना नगरी सोझै खरिद गरेको कार्य नियमित नदेखिएको रु. गो भौ नं | आपूर्तकको नाम | वापत | रकम १८।०७७।९।१६ | योमन मेडिसेल्स | आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाका लागि | ९६५४४८ ११८।०७८।३।१८ | ए टु जेठ होप्सी सोलुशन नेपाल | सर्जीकल सामाग्री खरिद | ४९९९०० १२४।०७८।३।२१ | हरी ओम इन्टरप्राइजेज | सर्जीकल सामाग्री खरिद | ३२०३३८ १४१।०७८।३।२५ | डालिमा मेडिसेल्स | औषधी खरिद | ४९९७९६ जम्मा | | | २२८५४८२	२,२८५,४८२
९८			**व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता**	
९८.१			व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ताः व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर संचालन गर्नका लागि गो.भौ.नं।१४२।०७८।३।२५ बाट मुकेश महतोको पेश्की फर्स्यौट समेत रु.९७३५०० खर्च गरेकोमा निम्नानुसारको व्यहोरा देखिएका छन्ः	
९८.२			बढी भुक्तानीः शिविर संचालन गरी रु.९७३५०० खर्चको पेश्की फर्स्यौट गर्दा पेश गरेको वील भरापई रकम जम्मा रु.९६९३०० मात्र रहकेकोले फर्स्यौट भएको रकम रु.४२०० असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.	४,२००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९८.३			भुक्तानीमा कर– आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका पेश्की फर्स्यौट गर्दा अग्रीम कर रु.८८१७४ कट्टी गर्नुपर्नेमा कर कट्टी रु.६२५६० मात्र कट्टा भएकोले कम कट्टा भएको रकम रु.२५६१४ असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.	२५,६१४
९८.४			कार्य गरे वापत भुक्तानीः पारिश्रमिक भनी ९ जनाको रु.९७२०० भुक्तानी भई सकेको अवस्थामा फेरी कार्य गरेको भनी ९ जनालाई नै रु.८१००० भुक्तानी भएकोले एकै व्यक्ति भए नभएको एकिन हुन नसकेकोले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	८१,०००
९८.५			भत्ताः शिविर संचालनमा कर्मचारी भत्ता रु.४६८०० र शिविर सञ्चालन तयारी बैठक भत्ता भनी रु.१३५००० गरी जम्मा भत्ता रु.१८१८०० भुक्तानी भएकोमा यसरी बैठक भत्ता लिन पाउने आधार पेश गर्ने रु	१८१,८००
९८.६			शिविर सञ्चालन तयारी बैठक भत्ता भनी रु.१३५००० खर्च लेखेकोमा ७ जनाले कर कट्टी पछिको रु १२७५ को दरले रु ८९२५ बुझेको नदेखिएकोले उक्त रकम सम्बन्धीत राजस्व खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु	८,९२५
९९			**अन्तरक्रिया तथा योजना तर्जुमा कार्यक्रम** कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवालाहरुसँग अन्तरक्रिया तथा योजना तर्जुमा कार्यक्रमको लागि गो भौ नं.१४९।०७८।३।२९ मा रु. ६०३५० खर्च लेखेकोमा नगर उपप्रमुखले ३ दिनको २२९५ बुझेको नदेखिएको र अन्य ४ जनाले १ दिनको रु. २३८० बुझेको नदेखिएकोले उक्त रकम सम्बन्धीत राजस्व खातामा दाखिला गर्नुपर्न रु	४,६७५
१००			**प्रधानमन्त्री रोजगरा कार्यक्रम** प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम विपन्न श्रमिकको ज्याला अन्गर्गत औरहि नगरपालिका वडा नं९ कुलो सरसफाई गर्ने कार्यकव लागत अनुमान रु.१६९४०८३.०२ तयार गरेको छ । Grass Cutting र Earth work excavation in drain items को दर विश्लेषण गर्दा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम कार्यविधि अनुसार श्रमिकको ज्याला रु. ५१७ राखी दर विश्लेषण गर्नुपर्नेमा जिल्ला दररेट अनुसार रु.७१५ राखी दर निर्धारण गरेकोले Grass Cutting मा १२८४६.९९ परिमाणको रु.४.५५९ प्रति घनमिटरको दरले रु.५८५६९ र Earth work excavation in drain मा ३५६८.१८ परिमाणको रु.१०९.७२ प्रति घनमिटरको दरले रु.३९१५०१ गरी जम्मा रु.४,५०,०७० वढी मूल्याकंन गरी पालिकालाई बढी व्ययभार पारेको देखिएको रु	४५०,०७०

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०१			**आयोजना सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम** ३ दिने आयोजना सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमका लागि गो.भौ.नं. १३६।०७८।३।२३ मा उमेश यादवलाई रु.२४५००० भुक्तानी भएकोमा नगर उपप्रमुख श्री रेणु झाको उपस्थिति नदेखिएकोले ३ दिनको प्रति दिन २००० को दरले कर कट्टा गरी जम्मा रु.५१०० असुल गरी दाखिला गर्नुपर्दे रु.।	५,१००
१०२			**स्रेस्ता तथा अभिलेख** पालिकाले आन्तरिक राजस्व तर्फ निम्नानुसारको स्रेस्ता तथा अभिलेख तयार गरेको पाइएन । स्रेस्ता तथा अभिलेख पूर्ण रुपमा र व्यवस्थित नहुँदा पालिकाले नियमित रुपमा उठाउने मालपोत दस्तुर, सिफारिस दस्तुर, एकिकृत सम्पत्ती कर लगायतका विभिन्न् शिर्षकमा प्राप्त गरेको आयको यथार्थता लेखापरीक्षणको क्रममा एकिन गर्न सकिएन । तोकिएका अभिलेख तथा स्रेस्ता तयार नगर्ने तथा व्यवस्थित नगर्ने कर्मचारीलाई कानून बमोजिम जिम्मेवार बनाइ आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, गणनायोग्य तथा तुलनायोग्य बनाईनुपर्दछ । • म.ले.प.फा.नं. १०२- दैनिक राजस्व आम्दानी खाता • म.ले.प.फा.नं. १०३- गोश्वारा भौचर (राजस्व) • म.ले.प.फा.नं. १०४- राजस्व आम्दानीको शिर्षकगत खाता • म.ले.प.फा.नं. १०५- राजस्व आम्दानीको गोश्वारा खाता • म.ले.प.फा.नं. १०६- राजस्व आम्दानीको दैनिक नगद प्राप्त गोश्वारा खाता • म.ले.प.फा.नं. १०७- राजस्व आम्दानीको दैनिक बैंक भौचर प्राप्त गोश्वारा खाता म.ले.प.फा.नं. १०८- राजस्व आम्दानी बैंक नगदी किताब	
१०३			**रसिद नियन्त्रण खाता** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा ५१ मा ऐन वमोजिम राख्नुपर्ने प्रत्येक कारोवारको लेखा राख्नुपर्ने र आर्थिक कार्यविधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ मा कार्यालयको कामलाई व्यवस्थित एवं मितव्ययी गर्न आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था मिलाउनुपर्ने उल्लेख छ । सो अनुसार नगद आम्दानी गर्ने कार्यालयले राजश्व असुल गर्न प्रयोग हुने मालपोत रसिद एवं नगदी रसिदको छपाई गरी रसिद नियन्त्रण खाता प्रविष्टि गरी सो बाट वुझेर लगेको अभिलेख राखि रसिद नियन्त्रणलाई व्यवस्थित गर्नु पर्दछ । पालिकाले सो अनुसार व्यवस्थित तरिकाले रसिद नियन्त्रण खाता राखेको पाइएन । जसवाट २०७८ आषाढमा कति रसिद वाँकी थिए २०७७।०७८ मा कति छपाई गरियो र सो अनुसार जम्मा रसिद ठेलिमा कुन कुन वडामा कति रसिद उपलव्ध गराईयो र जिन्सिमा कति ठेली बाँकी छन सो एकिन गर्न सक्ने आधार भएन । नगदी रसिद खाता प्रमाणित गरी नराखेको र सामान्य टिपोटमा यो वर्ष विभिन्न वडालाई रसिद वुझाएको उल्लेख गरेको छ। राजश्व असुलीमा प्रयोग हुने नगदी रसिदको नियन्त्रण खाता राखि प्रमाणित गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०४			**वडागत आम्दानी** नगरपालिकाले वडाहरुबाट राजस्व संकलन गर्दा पुराना रसिद फिर्ता लिई नयाँ छपाई गरी सिरियल नम्वर लगातार भएका रसिद प्रयोग गराउने र प्रयोग नभएका रसिद आषाढ मसान्तमा फिर्ता लिई खर्च भएका रसिद र सो अनुसारको राजश्व दाखिला सुनिश्चित गरिनुपर्दछ । यो वर्ष कार्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार वडा तर्फ रु. ६०६७०४ र नगरपालिका तर्फ रु. १४४०० गरी जम्मा रु. ६२११०४ राजश्व असुल गरेको छ । पुराना रसिद प्रयोग स्थिति सहितको अभिलेख नहुदा वडा कार्यालय तथा नगरपालिका कार्यालयमा के कती रसिद प्रयोग भए र के कती बाँकी छन भन्ने व्यहोरा खुल्न सकेन । नगदी रसिद तथा मालपोत रसिद गत बर्ष कति बाँकी थियो र कति प्रयोग गरियो भन्ने व्यहोरा समेत खुल्न सकेन । रसिद प्रयोग र प्राप्त आम्दानी दाखिला भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गरिएको पनि छैन । तसर्थ आन्तरिक आयको प्राप्ती र बैकं दाखिला सम्बन्धमा लेखापरीक्षणको क्रममा एकिन तथा बिश्लेषण गर्न नसकिएकोले आन्तरिक आयको यथार्थताको लागि एकिन गर्नुपर्दछ ।	
१०५			**सेवा प्रवाह र आम्दानी** पालिकाले नाता प्रमाणित, घरबाटो सिफारिस, व्यक्तिगत घटना दर्ता सिफारिस लगायतको दस्तुर नगदी रसिदबाट संकलन गरेकोमा के कति संख्यामा उक्त सेवाहरु प्रवाह गर्यो भन्ने खुल्ने सेवा प्रवाहको विवरण तयार गरी पेश गर्न नसकेको कारण सेवा प्रवाह र संकलित राजश्व भिडान गर्न सकिएन । सेवा प्रवाहको विवरण तयार गर्ने परिपाटी तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।	
१०६			**व्यवसाय कर** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा नगरपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनूपर्ने व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाले व्यवसायीहरुको लगत राखी राजस्व असुल गर्नूपर्नेमा व्यवसायीहरुको लगत मात्र राखेको कर रकम संकलन गरेको पाईएन । नगरपालिकाले व्यक्तिगत स्वघोषणाका आधारमा मात्र व्यवसाय दर्ता र नविकरण गर्ने गरेको तथा व्यवसाय दर्ता नभएका व्यवसायहरुको अनुगमन गरेको पाईएन । पालिका क्षेत्र भित्रका व्यवसायीको अभिलेख अध्यावधिक गरी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।	
१०७			**सवारी कर** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ मा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर र आफ्नो क्षेत्रमा आउने सबै प्रकारको सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी कर उठाउने उल्लेख छ । सम्वन्धित निकायसँग समन्वय गरी हरेक वर्ष दर्ता हुने सवारीको अभिलेख राखि कर असूलीलाई प्रभाबकारी बनाउने तर्फ सम्वन्धित निकायको ध्यान जानु पर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०८			**मनोरञ्जन कर** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ बमोजिम सिनेमा, भिडियो हल, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, संगीत, थियटर मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थल, ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा कर लिनुपर्ने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा पालिकाले कूनैपनि मनोरञ्जन कर संकलन गरेको पाईएन । यस पालीकाको क्षेत्रभित्र उठ्नु पर्ने मनोरञ्जन कर एकिन गरि असुल गर्नुपर्दछ ।	
१०९			**सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन तर्फ ९ वटा वडाका लागि लाभग्राहिको खातामा भत्ता रकम जम्मा गर्न पालिका स्थित एक वैंकलाई चौमासिक निकासा गरी तिन चौमासिकको जम्मा रु. ७,७०,६६,८६१ निकासा भई खर्च रु. ७,७१,९४,८९५ भएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्:	
११०			**नामनामेसी सार्वजनिकिकरण** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ३३ मा आगामी आर्थिक वर्षमा भत्ता प्राप्त गर्नेहरुको विवरण सम्बन्धित वडा समितिहरुको सिफारिशका आधारमा स्थानिय तहको सभामा पेश गर्नुपर्ने, स्थानिय तहले संचालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रुपमा समिक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा भएको निकासा तथा खर्चको पनि समिक्षा गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुको नाम नामेसी सम्बन्धित स्थानिय तहको वेभसाइटमा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले उल्लेखित व्यवस्था परिपालना गरेको पाइएन ।जसवाट पालिका बाट निकासा गरीएको भत्ता यथार्थपरक छ भन्न सकिएन । उल्लिखित कमजोरीहरुमा सुधार हुनुपर्दछ ।	
१११			**लगत कट्टा** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १२ मा मृत्यू भएमा, बसाइँ सरी गएमा, एकल वा विद्यवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाँच बर्ष पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आर्थिक बर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैंक मार्फत वितरण भएकोमा लगातार एक बर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा वा अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएमा त्यस्ता लाभग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहको मूल अभिलेखबाट कट्टा गर्नुपर्ने तथा लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा अभिलेखमा स्पष्ट जनाई सम्बन्धित स्थानीय तहको वडाका सचिब वा निजले तोकेको जिम्मेवार पदाधिकारीले प्रमाणीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालीकाले आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ मा कुनैपनि लाभग्राहिको लगत कट्टा गरेको छैन । लगत कट्टा नगरी लाभग्राहिको खातामा भत्ता निकासा दिदा मृत्यु भएका, बसाइँ सरी गएका, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेका, बालबालिकाको हकमा पाँच बर्ष पूरा भएका, नवीकरण नगरेका, एक आर्थिक बर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेका खाता निष्क्रिय भएका वा अयोग्य व्यक्तिको नाममा रकम निकासा भएको छैन भन्न सकिएन ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११२			**निष्क्रिय रकम** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा २५ मा बैंकले लाभग्राहिको खातामा रकम जम्मा भएको स्पस्ट देखिने गरी लाभग्राहीको नाम, बैंक खाता नम्वर र जम्मा भएको रकम सहितको विवरण अनुसुचि – १३ बमोजिमको चौमासिक रुपमा सम्वन्धित स्थानीय तहलाई विद्युतिय माध्यमवाट अनिवार्य रुपमा पठाउनुपर्नेछ र यसै विवरणलाई रकम वितरण भएको भरपाई मानिने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले सामाजिक सुरक्षा शिर्षकबाट लाभग्राहिको खातामा रकम भुक्तानी गर्न बैंकलाई प्रत्यक वडाको विवरण सहित रु ७८९७४६९४ निकासा दिएकोमा वैंकवाट निम्नानुसार रु.३३६३९० फिर्ता गर्नुपर्ने व्यहोराको पत्र पठाएको देखिन्छ । बैंकले लाभग्राहीको खातामा रकम जम्मा भएको विस्तृत विवरण पालिकामा पठाएको छैन । पालिकाले बैंकवाट लाभग्राहिको खातामा रकम जम्मा गरेको विस्तृत विवरण (Statement) माग गरी फिर्ता रकम एकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ । बैंकको पत्रानुसार बाँकी देखिएको रकम संघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु	३३६,३९०

किस्ता	बैकको नाम	वडाबाट माग भएको	कार्यालयले पठाएको	बैकले वितरण गरेको	निश्क्रिय खातामा रहेको
प्रथम	सिटिजन बैक	२६३१२०५८	३००९२४६७	२५३०६५१७	४७८५९५०
दोस्रो	सिटिजन बैक	२७१८९२८८	२४२७४३९४	२५९६८०३४	-१६९३६४०
तेस्रो	सिटिजन बैक	२७८२८१७७	२४६०७८३३	२७३६३७५३	-२७५५९२०
जम्मा		८१३२९५२३	७८९७४६९४	७८६३८३०४	३३६३९०

११३			**नियमित अनुगमन** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा २८ अनुसार प्रत्येक कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मुल्याङकन तथा सुपरिवेक्षण गर्न एक स्थानिय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति गठन गरि निर्देशिका बमोजिम अनुगमन मुल्याङ्कन गरि भत्ता वितरणलाई व्यवस्थित गर्नुपर्नेमा समितिनै गठन नगरेकोले निदेर्शिका अनुसारको समिति गठन गरि क्रियासिल हुनुपर्ने देखिन्छ ।	
११४			अनुगमन तथा मूल्याङ्कन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजू फछ्र्यौट गर्नु व्यवस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छः	

गत वर्षको बेरुजु रकम रु (A)	यो वर्ष फछ्र्यौट (B)	बाँकी (C=A-B)
१३१८६१	0	१३१८६१

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११५			अद्यावधिक वेरुजू स्थिति नगरपालीकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ सम्मको फछ्र्यौट गर्न वाँकी वेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छः	

गत वर्षसम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी रु (C)	यो वर्षको सं पं बाट कायम वेरुजु (D)	यो वर्षको कायम वेरुजु (E)	बाँकी (F=C+D+E)
१३१८६१	0	४७८५७	१७९७१८